

عادت آمریکا به عزاکردن عروسی‌ها

گروه سیاسی | نه. تعجب نکنید: آمریکا در این دست جنایت‌ها، سابقه فراوان و تجربه بسیاری دارد. در حمله هوایی سال ۲۰۰۸ به یک مراسم عروسی در ولایت ننگرهار افغانستان دست‌کم ۴۰ غیرنظامی راقربانی و ۲۸ نفر دیگر را زخمی کرد.

در عراق نیز حمله ماه می سال ۲۰۰۴ قوای اشغالگر آمریکا به روستای الدیب، جایی که مراسم عروسی برگزار شده بود، دست‌کم ۴۰ نفر را به کام مرگ فرستاد، اما شاید یکی از مستندترین نمونه‌ها مربوط به یمن باشد؛ در دسامبر ۲۰۱۳، حمله پهپادی آمریکا به کاروانی که برای مراسم عروسی حرکت می‌کرد، دست‌کم ۱۲ نفر را کشت و حداقل ۱۵ نفر دیگر را زخمی کرد؛ عروس نیز در میان مجروحان بود. حالا به این فهرست جنایت‌کاری باید شب‌خونین سیریک را هم افزود.

■میناب، لامرد و حالا سیریک

قرار بود شب شهر کوهستک سیریک، شب بلخند و شادی باشد؛ صدای جشن عروسی در خانه‌ای مسکونی بیجید و خانواده‌ها کنار هم، آغاز زندگی تازه‌ای را جشن بگیرند. اما ناگهان صدایی وحشتناک، شادی آن‌ها را به فریاد و عزاتبدیل کرد. حمله ارتش تروریستی آمریکا به این عروسی، چهار نفری را به کام مرگ برد که برای جشن آمده بودند. حالا سیریک در سوگ شبی است که می‌توانست خاطره‌ای شیرین باشد اما به کابوسی مرگبار تبدیل شد. مردم این منطقه جنوبی کشورمان که برای جشن و شادی کنار هم جمع شده بودند، در یک چشم برهم زدن، داغدار شدند. در این جنایت، ترکش‌های انفجار تنها یک خانه را هدف نگرفت؛ خانه‌های اطراف نیز از این حادثه در امان نماندند و حالا برای مردم کوهستک سیریک، صدای جشن و شادی باقی نمانده است؛ آنچه مانده، جای خالی چهار نفر و خانواده‌هایی داغدار و خاطره شبی است که عروسی بود، اما به عزاتبدیل شد. خبرنگار ایرنا در این زمینه از نماینده مردم میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد در مجلس درباره حمله سه‌شنبه شب گذشته آمریکا به مراسم عروسی کوهستک سیریک پرسید. سیدعبدالکریم هاشمی نخل ابراهیمی گفت: با هجوم یک پهپاد به منزل مسکونی واقع در مرکز شهر یک مجلس عروسی مورد هدف سفاکانه دشمن قرار گرفت. دشمن در حملاتی هم که انجام می‌دهد، متأسفانه مناطق غیرنظامی با جمعیت زیاد را هدف قرار می‌دهد. پس از ارتکاب جنایت مدرسه میناب و شهر لامرد، دشمن اینک در کوهستک مرتکب جنایت‌بزرگ دیگری شده‌است که امیدواریم افکار عمومی جهانیان و وجدان آگاهو بیدار آزادگان جهان آن‌را محکوم کنند.

یادداشت

مجتبی خاتونی

حقیقت و یک واقیعت

حقیقت این است که حالا در همین لحظه، هیچ یک از ما به کمتر از سر ترامپ راضی نیست(هر چندارزشش از یک نخ آن زیلوی کهنه آبی سوخته در آن خانه آسمانی کمتر است). به کمتر از محور رژیم شایسته‌سال اسرائیل؛ به اخراج آمریکا از منطقه و پایان سلطه‌گری آن در جهان... بله این یک حقیقت است که از یک حق ناشی می‌شود؛ حق مادر خونخواهی پیشوای شهیدمان، در خونخواهی گل‌های پرپر میناب و سیریک، در خونخواهی آرمان و روح‌الله تار رئیسعلی و سوزناو هامان! حقی! از جنس همان زندگی تهدید و تحدید شده ده‌ها میلیون ایرانی زیر سایه تحریم و محاصره و نفوذ آمریکایی- صهیونیستی. اما بلافاصله پس از این یادآوری لازم و تکرار این حقیقت غیر قابل انکار، باید چند واقعیت مهم را هم مرور کنیم: نخست اینکه فارغ از سنت‌های الهی و آنچه اندیشمندان دینی از آن به عنوان قاعده استدراج یاد می‌کنند و آن عبارت است از نزدیک شدن تدریجی و غیرملموس کافران به عذاب الهی؛ ترتیبات مادی و تجربه شده انسانی و اجتماعی نیز، به ما یادآور می‌شوند که معمولاً اتفاقات بزرگی چون محو یک رژیم هرج و مرج مطلب تا دندن مسلح یا اخراج یک هژمون قریب به صد ساله از مستعمراتش؛ چیزی است که در معادلات ژئوپلیتیک و حتی بالاتر از آن، ژئواستراتژیک تعریف شده و معمولاً به چند عامل نیازمند است؛ از طی چرخه‌های رشد و شوک‌فاشی تا ورود به روندهای ضعف و زوال، وقوع حادثه محرک، ظهور عوامل سرکش، فراگیری طغیان و در نهایت شروع فرایند فروپاشی!

بدون افراق می‌توان گفت انقلاب اسلامی مردم ایران به رهبری امام فقید و به راهبری امام شهیدمان؛ این فرایند را فشرده کرده و با تبدیل یک روند شاید چندصدساله به چیزی کمتر از نیم قرن؛ کار به جایی رسانده که حالا، مردم ایران، بحق انتظار فروپاشی ساختار سلطه آمریکایی- صهیونیستی را می‌کشیم. انتظاری بحق که باید از پشت شیشه‌های عینک سیدعلی حسینی خامنه‌ای به آن نگرست و او کسی بود(پو؟) کاش می‌مرد و به استفاده از فعل ماضی نمی‌رسیدم(بله او کسی است که در حالی که فرزندانش صد‌ها متر زیر کوه‌ها و اعماق زمین، زرادخانه‌های موشکی را البریز می‌کردند؛ با هر ابزار و روشی، زمان می‌خرد برای آن‌ها! یک روز با نرمش قهرمانانه و روزی با تهدید مستقیم آن دشمن خبیث؛ گاهی با اجازه‌بری تکراریک تجربه آزموده و البته نتیجه‌ای که می‌دانست و دگر روز با منع هر گونه مراده حتی یک عکس یادگاری با شیطان!

راستش را بخواهید ما هیچ وقت در شرایط صلح نبوده‌ایم! الان هم نیستیم به مراتب و شدت بیشتر؛ پس این استدلال که حالا شرایط جنگی است و آن زمان مصلحت ایجاد می‌کرده و امروز نه؛ به غایت اشتباه است! مصلحت‌سنجی‌ای که گاهی من نسبت‌اجوان از آن شاک می‌هستم (و احتمالاً بعضی موارد حق با من هم باشد) اما همان کلید طلایی است که حالا جمهوری اسلامی ایران را به آستانه بازدارندگی و برقراری موازنه با توحش کراوات زده و بردگان منطقه‌ای و بین‌المللی آن رسانده... البته پرواضح است که مصدر و مبدأ مصلحت و مصلحت‌سنجی، نه فلان مسئول اجرایی و یا یک قلم به دست نوآموز چون من، که «قوه عاقله نظام» و در این شرایط خاص به شکل مشخص «رهبر عظیم‌الشان انقلاب» (حفظه الله تعالی) بوده و نتیجه نیز همان است که امروز (در عرصه نظامی- سیاسی) شاهد آنیم؛ تا اینجا، کاری که شکست تمام‌عباری برای ایالات متحده آمریکا!

نقدی بر اظهارات حاشیه‌ساز حسین مرعشی پیرامون روابط ایران و چین

اشتباه مکرر بزرگ‌ترها در روزهای جنگ

هدایت جاوید اظهارات دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی درباره مناسبات با چین، در هنگامه فشارهای خارجی و کارزار ضدبیشری آمریکا علیه ایران که در آخرین پرده با جنایت و حمله به جشن عروسی در کوهستک سیریک خود را نشان داد، در فضای داخلی حاشیه‌ساز شده و کارزاری رسانه‌ای به پا کرده است.

حسین مرعشی در مصاحبه‌ای مدعی است، اژدهای زرد برای سفر قالیباف - که در اردیبهشت ماه با پیشنهاد رئیس جمهور و تأیید رهبر معظم انقلاب به عنوان «نماینده ویژه ایران در امور چین» منصوب شد - به پکن، شرط گذاشته! وی می‌گوید: «خیلی روشن به ما گفته‌اند؛ تنگه هرمز را باز می‌کنید، عوارض نگیرید، با عربستان سعودی و آمریکا مسائل خود را حل می‌کنید، بعد قالیباف به چین می‌آید. الکی دنبال توهم نباشید، تا مسئله با آمریکا را حل نکنید، برای چین هیچ اهمیتی ندارد!».

■توسعه مناسبات باپکن بر پایه احترام متقابل

سخنان چهره‌سیاسی مذکور و تقلیل دادن نقش ایران به کرات بازی پکن و واشنگتن در شرایطی که جمهوری اسلامی سربلند بیرون آمده از رویارویی نظامی با آمریکا، جای پای خود را محیط جهانی محکم کرده و به عنوان الگویی برای آزادی‌خواهان تبدیل شده، پرسش برانگیز بوده و واکنش‌هایی به دنبال داشته‌است. دفتر نماینده ویژه ایران در امور چین در پاسخ، با انتشار اطلاعیه‌ای به شفاف‌سازی در این زمینه پرداخته و تأکید کرده: «انتساب چنین شروطی به طرف چینی و ادعای مشروط شدن سفر و توسعه روابط به تحقق موارد مطرح‌شده، نادرست‌است. مخالفت قاطع و صریح پکن در برابر تحریم‌های یک‌جانبه آمریکانشان دهنده رویکرد حمایتی در قبال جمهوری اسلامی است. روابط بر پایه احترام متقابل، منافع مشترک و مشارکت جامع راهبردی استوار بوده و همکاری و رایزنی‌ها در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، تجاری، سرمایه‌گذاری و سایر زمینه‌های مورد توافق، در حال پیگیری و توسعه‌است».

روزشمار جنگ | روز صد و هشتاد و دوم

واشنگتن میان دو خواسته گرفتار شده است؛ وارد کردن فشار بیشتر به ایران و جلوگیری از تبدیل همان فشار به جنگی بزرگ‌تر

جنگ افروزی با هراس تشدید

را سریع‌تر کند. اما او هم‌زمان می‌گوید حجم نیرویی که آمریکا به کار گرفته برای تحمیل یک شکست نظامی کامل کافی نیست و هنوز روشن نیست واشنگتن دقیقاً چه نتیجه‌ای از این ترکیب انتظار دارد. هارلن اولمن، افسر ارشد پیشین نیروی دریایی آمریکا، بعد دیگری از موضوع را نشان داده است. از نظر او محدودیت عملیاتی، کاهش اهداف نظامی مناسب و فشار بر ناوگان موجب می‌شود ترامپ احتمالاً تمایلی به گسترش نامحدود حملات نداشته باشد. اولمن می‌گوید: راهبرد پایدارتر واشنگتن همچنان «فشار اقتصادی» بوده و استقرار طولانی ناوهای آمریکایی نیز هزینه سنگینی برای آمادگی نیروی دریایی ایجاد کرده است.

این همان شکافی است که ایران می‌کوشد روی آن فشار بیاورد. اگر آمریکا بتواند حمله کند و بعد خودش نقطه پایان هر دور را تعیین کند، هزینه تشدید برای واشنگتن محدود می‌ماند. پاسخ سریع و بی‌درنگ ایران به دنبال برهم زدن همین محاسبه است.

■پایگاه‌هایی که دو کارکرد پیدا کردند

در این جنگ، شبکه گسترده پایگاه‌های آمریکا در منطقه هم مزیت است و هم آسیب‌پذیری. این پایگاه‌ها به واشنگتن امکان عملیات از فاصله نزدیک را می‌دهند، اما در همان حال نقاط متعددی برای پاسخ ایران ایجاد کرده‌اند.

سمیر پوری، مدرس مطالعات جنگ در کینگز کالج لندن، بر همین

برخی ناظران سیاسی یکی از نگرانی‌های چین در خصوص بند تنگه هرمز را ادبیات به‌کار رفته از سوی اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا عنوان می‌کنند؛ ادبیاتی که می‌تواند بعدها درباره تنگه تایوان و دریای چین جنوبی که پکن بر آن‌ها ادعای حاکمیت دارد، مبنای استدلال قرار گیرد. فارغ از این نتیجه‌گیری، نفس ایستادگی تک‌وتنهای یکن مقابل رویکرد تهاجمی واشنگتن برابر تهران، در حالی که حتی روسیه پس از سال‌ها طرد شدن از نشست، این بار در محذوریت قرار گرفته‌و به نوعی با تمایلات غرب همراه شده، بسیار حائز اهمیت بوده و ادعای مرعشی را به چالش می‌کشد.

■ابزار جنگ روانی دشمن نشویم

هججه مرعشی به مناسبات با چین در فضایی است که طرفین به تازگی با روی میز گذاشتن برنامه ۲۵ساله همکاری‌های مشترک، تقویت راهبردی روابط را هدف گذاری کرده‌اند. پیرو آن انتخاب شهید علی لاریجانی و سپس محمدباقر قالیباف به عنوان نماینده ویژه ایران در امور چین، مَهر تأییدی بر این موضوع بود. این روابط ویژه سیاسی، نظامی، اقتصادی، امنیتی و... در مقطع اخیر، اگرچه ممکن است در فضای رسانه‌ای چندان بازتاب نداشته باشد ولی به سبب ملاحظات روشن و وجود دشمن مشترکی به نام آمریکا در دو پایتخت بسیار مهم ارزیابی می‌شود. با این دید، رسالت کنونی بر دوش طیف‌ها و جریان‌ها، مهیا کردن فضای مثبت در تقویت مناسبات با کشورهای دوست و پرهیز از حاشیه‌سازی بیجاست. همان گونه که در بیانیه دفتر نماینده ویژه جمهوری اسلامی ایران در امور چین آمده، روابط خارجی کشور و منافع ملی، عرصه رقابت‌ها و منازعات جناحی و رسانه‌ای نیست و صیانت از آن، مسئولیتی مشترک است. بنابراین از رسانه‌ها، فعالان سیاسی و صاحب‌نظران انتظار می‌رود در انتشار مطالب مرتبط با روابط خارجی کشور، به‌ویژه مناسبات با شریکان مهم بین‌المللی، دقت لازم را به عمل آورده و از انتشار اخبار، برداشت‌ها و گمانه‌زنی‌های تأیید نشده که می‌تواند بر منافع ملی تأثیرگذار باشد، خودداری کنند. جالب آنکه ادعای حسین مرعشی در حالی است که چنین مسئله‌ای را حتی بازوهای عملیات روانی آمریکایی هم منتشر نکرده‌اند! اما او در حساس‌ترین زمان، با آدرس و گرای غلط دادن، عملاً به بازی در زمین دشمن پرداخته است. باید یادآور شد، مسئله سوگیری افراد سیاسی نیست، اما مراقبت لازم است تا ابزار جنگ روانی دشمن نشویم.

ظرفیت ماندگار ایران تأکید کرده است. به گفته او، پس از ۶ماه هنوز نشانه‌ای روشن از تمام شدن توان موشکی ایران دیده نمی‌شود و تهران همچنان قادر است به حملات پاسخ دهد. پوری همچنین اهداف نهایی آمریکا را «بسیار مبهم» توصیف کرده است.

■فراپاشی، حالا در واشنگتن هم دیده می‌شود

هزینه ادامه جنگ دیگر فقط موضوع گزارش‌های بیرونی نیست. مرکز سوفان در ارزیابی‌های اخیر خود هشدار داده کاهش ذخایر تاد، پاتریوت و تاماهاوک می‌تواند آمادگی آمریکا را در برابر چین، روسیه و کره شمالی محدود کند. این مرکز برآورد می‌کند بازگشت بعضی ذخایر به سطح پیش از جنگ ممکن است چند سال زمان ببرد. ناو ابراهام لینکلن نیز پس از یک استقرار بسیار طولانی سرانجام به تایلد رسیده و باید وارد دوره تعمیر و بازایی شود؛ نمونه کوچکی از بهایی که جنگ برای ظرفیت جهانی آمریکا ایجاد کرده است. و این هزینه دیگر فقط نظامی نیست. نفت نزدیک ۹۵ دلار معامله می‌شود و موج فروش اوراق قرضه، هزینه استقرارش را در آمریکا، اروپا و آسیا به سطوح چند ساله و در برخی موارد چند دهه‌ای رسانده است. رویترز نوشته است شوک انرژی دوباره نگرانی از تورم و افزایش نرخ بهره را به مرکز بازارهای جهانی برگردانده است. برای ایران، مسئله اصلی در این مرحله صرفاً پاسخ دادن به هر حمله نیست؛ مهم‌تر این است که آمریکا نتواند هم شدت فشار را تعیین کند و هم هزینه تشدید را برای خودش محدود نگه دارد.

مورد تأکید قرار می‌دهد که از منظر ایران هم ریشه ناآرامی‌ها و شرایط اخیر منطقه تلقی می‌شود. مودی در نشست یادآوری می‌کند در دنیای به هم پیوسته کنونی دامنه ارتباطات امنیتی به طور قابل توجهی گسترش یافته و دقیقاً به همین دلیل است که یک بحران در غرب آسیا (شاره به تجاوز آمریکا و اسرائیل به ایران) در این محدوده باقی نمانده و بر کل ساختار امنیت انرژی جهانی، تجارت دریایی و زنجیره تأمین اثرگذاری نشان می‌دهد. در این میان بدون شک جنوب جهانی بیشترین بار این پیامدها را متحمل می‌شود. بنابراین هند بر حل مناقشات و درگیری‌ها تنها از طریق گفت‌وگو و دیپلماسی تأکید دارد و این همان موضع مشترکی بود که رهبران دو کشور در ملاقات دوجانبه بر آن پافشاری خاص داشتند. شاید به همین دلیل است که برخی تحلیلگران در داخل هند این ملاقات را دیداری فراتر و مهم‌تر از روابط دوجانبه ارزیابی کردند.

ب) اتصال؛ اتصال به منطقه اوراسیا و به طور خاص آسیای مرکزی را باید یکی از مهم‌ترین اهداف هند از مشارکت در سازمان منطقه‌ای شانگهای دانست. با این حال هند برای این اتصال با یک مشکل اساسی مواجه است؛ جغرافیای سیاسی. اختلافات و تنش‌ها با پاکستان، اوضاع بی‌ثبات افغانستان و اخیراً درگیری‌ها در خلیج فارس، بیش از پیش هندی‌ها را متقاعد کرده است

که ایران می‌تواند بهترین و حتی تنها راه اتصال آن‌ها به شانگهای و منطقه اوراسیا باشد. مودی در اجلاس شانگهای بر ایجاد اتصال قوی و قابل اعتماد هند با کشورهای عضو شانگهای تأکید کرده و در این راستا همه ابتکاراتی که با بازارها را به هم متصل، تجارت را تسهیل و راه‌های جدیدی را برای رشد باز کند، مورد استقبال قرار می‌دهد. تحلیلگران و سیاستمداران هندی در داخل این کشور از جمله سیهید سیدعطا حسنین از فرماندهان سابق ارتش و فرماندار کنونی بهپار، باور دارند که ایران و پروژه‌هایی مانند چابهار و کریدور شمال - جنوب می‌توانند در مرکز ثقل این اتصال قرار داشته باشند.ج) فرصت؛ از منظر هندی‌ها نشست شانگهای و شاید مؤثرتر از آن، نشست‌های حاشیه‌ای سران در بیشکک، فرصتی ارزشمند برای اتصال با اوراسیا در اختیار هند قرار می‌دهد. به تعبیر یکی از تحلیلگران هندی، حضور هند در شانگهای نشان داد هند در همان جایی است که باید باشد. دیدار مودی با رئیس‌جمهور ایران و تأکید نخست‌وزیر هند بر تجربه چابهار و ارتباط با ایران، با وجود دوران سختی که در طرف تجربه کرده‌اند را در واقع باید بهره‌گیری دهلی‌نو از فرصتی دانست که نشست شانگهای برای آن فراهم کرده بود. در عین حال پافشاری نخست‌وزیر هند بر ضرورت پیگیری گفت‌وگوهای تمدنی و افزایش ارتباطات میان ملت‌های منطقه را نیز باید از همین زاویه مورد سنجش قرار داد.

زارع: اجلاس اخیر وزرای دارایی گروه بیست در اشویل کارولینای شمالی، بیش از آنکه به موضوعات اقتصادی بپردازد، به صحنه‌ای برای نمایش رویکرد تازه آمریکا در قبال روسیه و همچنین بازتاب شکاف‌های عمیق در هماهنگی اقتصادی غرب تبدیل شد.

■ رویکرد آمریکا برای شکستن یخ باروسیه

آمریکا به عنوان رئیس دوره‌ای گروه بیست، با دعوت از آنتون سیلوفانوف، وزیر دفاع روسیه، گامی غیرمنتظره و غافلگیرکننده برداشت: اقلادی که نخستین حضور یک مقام ارشد روسی در نشست‌های مالی این گروه از زمان آغاز جنگ اوکراین محسوب می‌شد. هدف اصلی واشنگتن از این اقدام، همان‌طور که مقامات آمریکایی اشاره کردند، پیشبرد طرح صلح دوئال‌تراپد (دو برابر) بین اوکراین و ایجاد کانالی برای گفت‌وگو و مستقیم‌با مسکو بود. اما این دعوت بدون هماهنگی با کشورهای متحدان اروپایی صورت گرفت و برای آنان نه تنها غافلگیرکننده، بلکه نگران‌کننده بود.

■ واکنش سرداروپا وحاشیه‌های دیپلماتیک

واکنش تند اروپا به این اقدام آمریکا نشان دهنده اختلاف نظر عمیق میان دوسوی اتلانتیک در نحوه مواجهه با روسیه بود. وزیر دارایی آلمان این اقدام را «نگران کننده» خواند و تأکید کرد: نباید با روسیه مانند یک میهمان معمولی رفتار شود و وزیر دارایی لهستان از دیدن نماینده روسیه ابراز ناراحتی کرد. اروپاییان همزمان رخ داد که نماینده روسیه تهدید به تحریم عکس یادگاری سنتی گروه بیست کرد که در نتیجه، روسیه از این عکس کنار گذاشته شد و تنها پس از آن، آمریکا با وزیر دارایی روسیه عکس جداگانه ای انداخت. با وجود این حاشیه ها، گفت و گو دو جانبه آمریکا و روسیه در حاشیه اجلاس پرگزار شد که در آن، اسکاوت بستن وزیر خزانه داری آمریکا، خضر قزمز واشنگتن را به وضوح ترسیم کرد و گفت تا زمانی که جنگ اوکراین پایان نیابد، هیچ گونه لغو تحریمی یا توافق اقتصادی با آمریکا پذیرفته نیست. به نظر می رسد این اقدام آمریکا اگرچه توانست قابل گفت و گو بارز اما از منظر انسجام چشمه غرب، هزینه ای قابل توجه دستاوردی میهمان به همراه داشت.

■ مقاومت چین وعدم صدور بیانیه مشترک

در کنار حاشیه روسیه، مهم‌ترین رویداد این اجلاس، عدم صدور بیانیه مشترک بود که عمدتاً به اختلاف نظر چین

گزارش

نیک‌پندار اروپا آرام‌آرام در کنار گلاختن تصویری است که چندهه‌خود ساخته‌بوده: قاره‌ای که قدرتش را با اقتصاد، تجارت، دیپلماسی و نفوذ سیاسی تعریف می‌کرد و تأمین امنیتش را با اتحاد زیادی به ایالات متحده سپرده‌بود. اکنون اما نشانه‌های یک تغییر بزرگ در سراسر اروپا دیده می‌شود: افزایش بی‌سابقه هزینه‌های نظامی، توسعه صنایع دفاعی، ساخت ناووزیر دریایی، تقویت ارتش‌ها و آمادگی‌های زیرساخت‌های حیاتی برای شرایط جنگی. اروپا دیگر فقط دربارۀ دفاع از خود سخن نمی‌گوید؛ به تدریج در حال ساختن توانایی‌هایی است که برای ورود به یک رویارویی نظامی گسترده در مورد نیاز خواهد بود.

■ قاره‌ای که دوباره به ارتش نیاز پیدا کرده است

به گزارش یورونیوز، هزینه‌های دفاعی کشورهای عضو اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۵ به ۴۱۸ میلیارد یورو رسید؛ رقمی که نسبت به سال قبل ۲۰ درصد افزایش داشت. پیش‌بینی می‌شود این هزینه در سال ۲۰۲۶ به ۴۵۴ میلیارد یورو معادل ۲/۴ درصد تولید ناخالص داخلی اتحادیه اروپا برسد. این ارقام فقط افزایش بودجه یک بخش دولتی را نشان نمی‌دهند؛ پشت آن‌ها تلاش گسترده اروپا برای بازسازی و گسترش ظرفیت نظامی قرار دارد. یکی از مهم‌ترین میدان‌های این تحول، دریاست. از سال ۲۰۱۶ تاکنون، ارتش تولید ناوهای، زیردریایی‌ها و تجهیزات فراخ دریایی در اتحادیه اروپا به ۱۱۷ میلیارد یورو رسیده و فقط در سال ۲۰۲۳ از این تولید یک ۱۳/۷ میلیارد یورو با افزایش شده است. فرانسه، آلمان، ایتالیا و اسپانیا در قلب این روند قرار دارند و در مجموع ۸۷ درصد ظرفیت صنعتی دفاع

[illegible]

کهگی قبلی که به موجب ماده ۱۴ قانون ثبت منتشر گردیده اینک بر حسب درخواست واصله به دیه و بدو مذکور و ماده ۱۱۶ همان قانون ثبت، تحسین حدود یک قسمت از اراضی واقع در بخش نکلت بخش ۱۵۴ مشهد ثبت ملک کلات در ساعت اداری تا تاریخ مندرج در متن اتمام و به شرح ذیل اعلام می گردد

۱۵۸۴ قریب از ۷۳ اصله اقای رزور علی جمعه راده فرزند محمد ششادان یک قطعه باغ را در اراضی شهرستان ۱۵۴ مشهد حوزہ ثبت ملک کلات ؛

تاریخ: ۱۳۵۷٫۰۷٫۱۲

موجوب ماده ۱۴ قانون ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره های فوق به وسیله این آگهی برگزید و سر و سر ساعت سفر در این آگهی در حق حضور می برسانند و چنانچه هر یک از املاک و یا نمایندگان آنها در وقت سفر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانون مزبور ملک را از ظاهر ظاهر شده را در خارج مجاورین تحویل خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حقوق ارتقاوی و یا طریح املاکی که در موقع سفر حاضر نبوده است مطابق تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون ثبت تکلیف بر ذمههای معترضین می باشد تا تاریخ تسلیم اعتراضات را در وقت اسناد ثبت بر که دادخواست اعتراض خود را به برجسته دخیلاخ قضایی تقدیم و یا لازم از مرجع مذکور آخ و به این اداره تسلیم نمایند.

۱۳۵۷٫۰۷٫۱۲

انتشار: ۱۴۰۵، ۰۶، ۱۱
غلامرضا حسنی عارفی - رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کلات

[illegible]

۱۴۰۵، ۶۶، ۶۷
 ف ۱۴۰۵، ۶۶، ۶۷
 خ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵، ۱۲، ۱۳
 خ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵، ۱۲، ۱۳
 حسن ابوترابی
 مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک طریقہ شاندریز

[illegible]

علی خدادادی - رییس ثبت اسناد و املاک خلیل آباد

پذیرش ۳۷-۸۸ آگهی

اجلاس وزرای دارایی کشورهای گروه بیست در میان حواشی بدون بیانیه نهایی پایان یافت

نمایشگاه واگرایی و اشنگتن

مسئله عدم تعادل‌های جهانی تأکید کرد و معاون وزیر دارایی این کشور خواستار حل مسائل بدهی از مسیر توسعه شد. سخنگوی وزارت خارجه چین نیز بر بیابینی به‌اصول اجماع و مشارکت برابر در این نشست‌ها تأکید کرد. در نهایت، به‌جای بیانیه مشترک، «بیانیه ریاست» منتشر شد که نشان‌دهنده موضوع آمریکا به‌عنوان رئیس دوره‌ای است. اما نکته قابل‌توجه این‌بار حتی در بیانیه نیز با مخالفت چین مواجه شد. اختلاف نظر در حالی رخ داد که از سال ۲۰۲۲ و هم‌زمان با اختلافات بر سر اوکراین، صدور بیانیه و نشست به‌جای بیانیه مشترک کم‌کم به روندی تکراری در نشست‌های گروه بیست تبدیل شده است.

■ حواشی بیشتر از متن

علاوه بر این حواشی، تصمیم وزارت خزانه‌داری آمریکا برای ممنوعیت ورود خبرنگاران برخی رسانه‌های معتبر

مانند نیویورک تایمز، بلومبرگ و وال استریت ژورنال به جلسات، حاشیه‌ساز شد و انتقادهایی را در مورد آزادی مطبوعات برانگیخت. همچنین برخی کشورها نظیر آفریقای جنوبی به عنوان رئیس دوره‌ای پیشین و اسپانیا به علت روابط نه چندان خوب با دولت ترامپ، دعوت نشده بودند و این که نشان دهنده اعمال سلیقه در دعوت‌ها بود. در مجموع، اجلاس آشوبی در عمل به نمایشگاهی از تکرار آمریکا چه در بحث دعوت‌ها چه در اتخاذ رویکردی عملی گرایانه در قبال روسیه و رویکردی چالش‌برانگیز در قبال چین تبدیل شد. این نشست نشان داد گروه بیست، بیش از آنکه بستری برای هماهنگی اقتصادی باشد، به عرصه‌ای برای کشمکش‌های ژئوپلیتیکی تبدیل شده که در آن، جغرافیای سیاسی به راحتی گذشت نیست و احتمال واگرایی بیشتر هم محتمل است.

آنچه در پایان نشست وزرای دفاع کشورهای اروپایی دیده می‌شود، دورنمای جالبی از آینده نظامی این قاره است

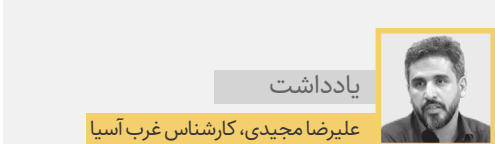
اروپا دیگر از جنگ حرف نمی‌زند؛ برای جنگ آماده می‌شود

فدای خود را تا سال ۲۰۲۹ به ۱۶۲ میلیارد یورو افزایش دهد. این فقط افزایش بودجه نیست، برلین همزمان به دنبال افزایش ظرفیت تولید تسلیحات و ایجاد توان نظامی متناسب با جایگاه اقتصادی و سیاسی خود در سیاست. به این ترتیب، یکی از کشورهایی که پس از تجربه جنگ جهانی دوم بیشترین حساسیت را نسبت به نظامی‌گری داشت، اکنون خود به یکی از بزرگترین اسباب‌ساز قدرت نظامی اروپا تبدیل شده است.

پایان قدرت نرم؟

مجموعه این تحولات نشان می‌دهد اروپا در حال فاصله گرفتن از تصویری است که طی دهه‌های گذشته از خود ساخته بود؛ تصویری از یک قدرت اقتصادی بی‌سابقه، امنیت خود را تا حد زیادی به ایالات متحده واگذار کرده و بیشتر بر ابزارهای سیاسی، اقتصادی و دیپلماتیک تکیه دارد.

جنگ اوکراین این روند را سرعت بخشیده، اما دامنه آن بسیار گسترده‌تر از جنگ است. اروپا اکنون از بازدارندگی، آگاهی نظامی، حفاظت مسلحانه زیرساخت‌ها و مقابله با تهدیدهای دولتی سخن می‌گوید و برای تحقق این اهداف، صدها میلیارد یورو هزینه می‌کند. اروپا در حال تغییر است؛ قاره‌ای که زمانی جگ را بزرگ‌ترین شکست تاریخ خود می‌دانست، اکنون در حال آماده‌سازی برای جنگ به عنوان یکی از احتمالات آینده است. اروپا دیگر از جنگ فقط عنوان یک تهدید بی‌معنی سخن نمی‌گوید؛ دانش، صنایع و ابزارهای لازم برای روزی که سازده آن خیلی نزدیک می‌بیند.

اشتهای هژمونیک تل آویو و مسئله آنکارا

برای درک مناسبات پیچیده امروز در منطقه غرب آسیا و هراسی که مقامات رژیم صهیونیستی گاه و بگاه از قدرت‌گیری ترکیه ابراز می‌کنند، باید به عقب بازگردیم. عثمانی در کنار ایران، یکی از دو امپراتوری بزرگ منطقه بود که نفوذ آن محدود به غرب آسیا نبود، بلکه در شمال آفریقا، سراسر اروپا و بالکان نیز امتداد داشت. با این حال، ترکیه نوبن در سیاست خارجی خود تا مدت‌ها فاقد هویت مستقلی بود و توان جریان‌سازی نداشت. از ابتدای قرن جدید، این بحث در ترکیه جدی می‌شود که با هویتی مشخص، مسیر مستقلی را در سیاست خارجی دنبال کنند. این هویت مستقل، از لحاظ تاریخی و نه صرفاً اراده هیئت حاکمه، پیوندی ناگسستنی با هویت اسلامی برقرار می‌کند. در نتیجه، جبر جغرافیا و تاریخ، ترکیه را فارغ از اینکه چه کسی در آن حاکم باشد، خواهان خواه به سطحی از تقابل و رقابت با رژیم صهیونیستی می‌کشاند.

تقریباً از حدود سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵، ما شاهد شکل‌گیری سه بلوک در منطقه بودیم: بلوک مقاومت، بلوک حامی جریان‌ات اسلام‌گرای سنی با محوریت ترکیه و قطر و بلوک سوم که در فضای عربی به بلوک مقابل با «بهار عربی» مشهور شد و ویژگی بارز آن مقابله با هر نوع اسلام‌گرای افراطی بود. در ابتدا عربستان اسلامی رکن اصلی بلوک سوم بود، اما به مرور امارات محوریت این بلوک را به دست گرفت. امارات برخلاف الگوی مصر که دهه‌ها پیش اسرائیل را به رسمیت شناخت امارات را رابط را سرد نگه داشت، اتحاد با اسرائیل را به سطح مردمی برد. در واکنش به این هم‌گرایی شدید امارات و اسرائیل، عربستان شروع به فاصله‌گیری از بلوک ضد اسلام سیاسی کرد و امروز به ترکیه بسیار نزدیک شده است، در این میان، مصر نیز باید که در داخل ضد اسلام سیاسی است. روابط منطقه‌ای خود را باز ترکیه و قطر به طرز معناداری پیگیری کرده است.

در این فضا، تقابلی اصلی در قالب تقاطع «دو هلال» شکل گرفت. هلال اول از ترکیب و سوریه می‌آید، مصر را خاکستری نگه می‌دارد، به سودان (دولت برهان)، سومالی، یمن (حزب اصلاح) و نهایتاً قطر می‌رسد. در مقابل، هلال دوم فرامنطقه‌ای است؛ از یونان و قبرس آغاز شده و با عبور از اسرائیل، به سومالی‌لند، امارات و تجیزه‌طلبان جنوب یمن می‌رسد.

نقاط تقاطع این دو هلال در سودان، سومالی و یمن بود که روند تحولات ماهی اخیر، کاملاً به سود هلال اسلام‌گرای پیش‌رفته است. در سودان، جریان دولت برهان کاملاً غالب است؛ فرماندهان ارشد نیروهای واکشن سرچیدار شده‌اند و جریان نزدیک به امارات طی ۱۲ ماهی موجب عملیات موفقیت‌آمیزی شده است. در یمن نیز، شورای انتقالی جنوب که تحت حمایت امارات بود، منحل شده است. در مقابل، گفته‌های دولت نزدیک به عربستان و حزب اصلاح‌طلبانگی‌تر شده است؛ تا جایی که عربستان وارد تقابل رسمی با شورای انتقالی شد و دولت شریعه‌رسان امارات خواست به حضور غیرقانونی خود پایان دهد. در شاخ آفریقای نیز، تحرکات اسرائیل در سومالی اندک‌اندو به احساس خطر عربستان و ونزدیکی آن به جریان اسلام‌گرا شد.

برایند این تحولات به وضوح نشان می دهد محور ترکیه تا حد بسیار زیادی رشد کرده و محور امارات دچار یک افول جدی شده است. این تغییر موازنه، گپ جدیدی ایجاد کرده که اسرائیلی ها از آن احساس خطر می کنند. در محاسبات جریان غالب اسرائیلی، یکی از علل اصلی رشد محور ترکیه، از چشم تغییرات و معادلات کشور سوریه می بینند.

حال این پرسش مطرح می‌شود که آیا واقعا ترکیه برای اسرائیل یک تهدید موجودیتی است؟ این مسئله مستقیماً به میزان بلندپروازی تل‌آویو بستگی دارد. اگر اسرائیل نخواهد هم‌ون مطلق منطقه بشود، درجه تهدید ترکیه برای آن پایین است. اما مشکل اینجاست که هم جریان حاکم و هم اپوزیسیون در اسرائیل، اشتباهی هم‌ونیک فوق‌العاده زیادی دارند. همین اشتباهی فوق‌العاده زیاد صهیونیستی برای تسلط، سبب می‌شود ترکیه و ظرفیت‌های آن به یک تهدید واقعی و ملموس برای آن‌ها تبدیل شود.

درخواست آگهی تون رو بفرستتید.
بقیه کارهاش باما
 09020037088

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای

اداره امور شعب بانک ملی کردستان در نظر دارد نسبت به تهیه تجهیزات و کابل کشی و نصب سیستمهای اعلام حریق جهت تعدادی از شعب از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای اقدام نماید. متقاضیان از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند. در صورت هر گونه سوال با شماره ۰۸۷۳۳۲۹۱۱۴۵ تماس گرفته شود.

((آگاهی مناقصات عمومی یک مرحله ای)) طرح های عمرانی

شرکت آب و فاضلاب مشهد در نظر دارد فراخوان جهت برگزاری مناقصات عمومی مشروح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید، کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع	شماره فراخوان	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به ریا	نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار
۱	خرید لوله پلی اتیلن در سایزهای مختلف	۲۰۵۵۰۵۱۲۹۰۰۰۰۷۳	۱۰,۱۳۴,۵۱۵,۲۵۰	۱. اربیز نقدی به حساب کار شماره ۴۰۰۰۹۷۰۵۱۴۶۰۰۹
۲	خرید لوله پلی اتیلن در سایزهای مختلف	۲۰۵۵۰۵۱۲۹۰۰۰۰۰۷۴	۱۱,۷۵۵,۰۸۹,۰۰۰	بانک ملی مرکزی مشهد
۳	خرید لوله فولادی ۱۰۰ و ۳۵۰	۲۰۵۵۰۵۱۲۹۰۰۰۰۰۷۵	۱۸,۳۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲. ضمانتنامه بانکی ۳. اوراق مالی اسلامی
۴	خرید لوله ۱۴ UPVC ساده	۲۰۵۵۰۵۱۲۹۰۰۰۰۰۷۵	۴,۲۳۹,۰۱۲,۰۰۰	

۱- مهلت دریافت اسناد مناقصات : از تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۱۱ لغایت ۱۴۰۵/۰۶/۱۵
۲- خاتمه دوره بارگذاری، تکمیل و ارسال اسناد مناقصات : ۱۴۰۵/۰۶/۲۸
۳- بازگشایی پاکات مناقصات : ۱۴۰۵/۰۶/۲۹

۵-اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار: مشهد، خیابان فلسطین، نبش فلسطین ۲۶، شرکت آبفا مشهد، تلفن: ۰۵۱-۳۷۰۰۸۱۵۰

دفتر روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب مشهد

تولیت آستان قدس رضوی در آیین تکریم و معارفه فرمانده سپاه امام رضا(ع):

اعتبار سپاه با مجاهدت، تقوا، ایثار و خون شهدا شکل گرفته است

عکس: رضوی

وحید خراسانی و دیگر بزرگان تحصیل کرده و سال‌ها در حوزه‌های مختلف به فراگیری علوم پرداخته‌اند. آیت‌الله مروی در بخش پایانی سخنان خود با تبریک به سردار مهدوی، فرمانده جدید سپاه امام رضا(ع)، اظهار کرد: ایشان پیش از این در مشهد حضور داشتند و بحمدالله با مسائل و حساسیت‌های این شهر مقدس و بزرگ و همچنین استان خراسان رضوی آشنا هستند. وی ضمن قدردانی از فرماندهی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای این انتخاب، گفت: از پایان مأموریت سردار غیائی افسوس می‌خوریم، اما از فرماندهی سپاه تشکر می‌کنیم که فردی شایسته، لایق و آشنا با مسائل استان را برای این مسئولیت انتخاب کرده‌اند. تولیت آستان قدس رضوی همچنین سردار غیائی را «به‌تمام معنا پاسدار» توصیف کرد و افزود: سردار غیائی دلسوز، پرتلاش، همراه، متواضع و فرماندهی توانمند بود و عنوان مقدس پاسداری را پاس داشت.

آیت‌الله مروی تصریح کرد: سخنان، راهنمایی‌ها و رهبری‌های ایشان همچنان برای ما چراغ راه است؛ این راهنمایی‌ها از عمق جان و ایمان ایشان برخاسته بود. امروز نیز پیروی از آن مسیر و امتداد راه آن مرد بزرگ، در پیروی از خلف صالح ایشان، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای است که با اعتقاد و شناخت عرض می‌کنم این مرد بزرگ نیز تربیت‌یافته دامان پاک آن بزرگ‌مرد است. آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای، افزود: ایشان در زهد، اگر نگوئیم از پدر بزرگوارشان زاهدتر بوده‌اند، دست‌کم کمتر نیستند و در مسائل معنوی، اخلاقی، تربیتی و تزکیه نفس نیز فعالیت و تربیت داشته‌اند. در مسائل علمی، فقه و اصول نیز دارای استعداد بسیار خوب و بالایی هستند و بیش از ۱۰ سال سابقه تدریس خارج دارند، در محضر اساتید و فقهای بزرگی همچون مرحوم میرزا جواد آقای تبریزی، مرحوم آیت‌الله حاج آقا مجتبی تهرانی، آیت‌الله

بود. ایشان برای هر تصمیمی رضایت خداوند را در نظر می‌گرفت و برای خداوند عمل می‌کرد، حتی کسانی که با ایشان نامهربان بودند، اعتراف می‌کردند که این شهید بزرگوار سخنان خود را از روی اعتقاد و از عمق قلب و باور خویش بیان می‌کرد؛ چه در زمینه مبارزه با آمریکا و چه در سایر مسائل. وی افزود: ایشان کاملاً پاکیزه و نورانی و با قصد قربت و رضایت الهی اقدام می‌کرد. برای هر تصمیمی ابتدا بررسی می‌کرد که آیا رضایت خداوند در آن وجود دارد یا خیر. رضایت خداوند را در نظر می‌گرفت و برای خداوند عمل می‌کرد. آیت‌الله مروی با بیان اینکه رهبر شهید عظیم‌الشأن از منظر معنای حقیقی عرفان «عارف» بود، تصریح کرد: ایشان حقیقتاً عارف بود. عارف به‌معنای اصطلاحی درباره افراد خاصی به‌کار می‌رود، اما از نظر معنای حقیقی و به‌معنای واقعی کلمه، رهبر شهید عظیم‌الشأن عارف بود.

سپاه، تصریح کرد: هزاران پاسدار عزیز به شهادت رسیدند و خون خود را در راه حق نثار کردند و به‌واسطه همین خون‌های پاک، سپاه اعتبار پیدا کرد؛ همه این شهدا در ایجاد این اعتبار سهم دارند و این سرمایه را با خون خود در اختیار ما قرار داده‌اند.

■ **بهترین سلام به رهبر شهید، ادامه‌راه نورانی اوست**
تولیت آستان قدس رضوی در بخش دیگری از سخنان خود با گرامیداشت یاد شهدای عزیز، در رأس آنان از رهبر شهید عظیم‌الشأن یاد کرد و گفت: حقیقتاً نمی‌توانیم داغ فراق و اندوه این فقدان را کمرنگ و رقیق کنیم؛ بهترین سلام و زیارت برای این شهید شریف و عبد صالح خدا، ادامه‌دادن راه نورانی اوست. وی با اشاره به اخلاص رهبر شهید، اظهار کرد: پیام‌ها و سخنان این مرد بزرگ جز از روی اخلاص و درد دین نبود؛ سخنان او برخاسته از اعتقاد و از عمق قلب و باورش

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر ضرورت صیانت از اعتبار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، گفت: اعتبار سپاه سرمایه‌ای است که با مجاهدت، تقوا، ایثار و خون هزاران شهید شکل گرفته است. به گزارش آستان‌نیوز، آیت‌الله احمد مروی در آیین تکریم و معارفه فرمانده سپاه امام رضا(ع)، با تقدیر از خدمات و تلاش‌های سردار غیائی و انتصاب سردار مهدوی به فرماندهی سپاه امام رضا(ع)، با اشاره به جامعیت شخصیت امام خمینی(ره)، گفت: امام راحل عظیم‌الشأن عمدتاً تنها از جنبه انقلابی و به‌عنوان بنیانگذار جمهوری اسلامی معرفی می‌شوند، درحالی‌که ایشان در عرصه‌های علمی، فقهی، اصولی، فلسفی و عرفانی نیز در قله قرار داشتند؛ هنگامی که چنین شخصیت بزرگی می‌گوید «ای کاش من هم پاسدار بودم»، این سخن به پاسداری ارزش و اعتبار می‌بخشد و جایگاه آن را ارتقا می‌دهد. آیت‌الله مروی با اشاره به نقش شهدا در شکل‌گیری اعتبار

تحلیل

کامبیز لعل- کارشناس اقتصادی | اعلام ناترازی در نیمی از شرکت‌های بیمه و هشدار برای تعلیق فعالیت آن‌ها، نشان از وضعیت بحرانی در منابع و مصارف این صنعت دارد؛ مشکلی که از یک سو به دلیل کاهش ارزش پول و از سوی دیگر به خاطر رقابت ناسالم شرکت‌ها برای جذب مشتری شکل گرفته است.

هشدار صریح بیمه مرکزی و شورای عالی بیمه به ۱۴ شرکت فعال در بازار، از سرریز شدن بحران انباشت ریسک به سطح عمومی اقتصاد حکایت دارد. تلاش برخی شرکت‌های بیمه برای بزرگ نشان دادن سهم خود از بازار با نرخ‌شکنی‌های غیرفنی، نتیجه‌ای جز خالی شدن صندوق هانداشته است؛ بحرانی که در کنار تورم سنگین بخش درمان، تراز مالی این شرکت‌ها را قرمز و رگولاتور را مجبور به برخورد انضباطی کرده است. کامبیز لعل در این باره نوشت: بر اساس اظهارات رئیس کل بیمه مرکزی ۱۴ شرکت از مجموع ۲۷ شرکت بیمه دچار ناترازی هستند. طبق اعلام ایشان، وضعیت مذکور طی ۵ تا ۱۰ سال شکل گرفته و برای هشت شرکت در صورت اصلاح نشدن وضعیت، اقدام‌های نظارتی تا حد تعلیق فعالیت در رشته‌های زیانده در نظر گرفته شده است. البته چند روز بعد نیز شورای عالی بیمه با بررسی شرایط یاد شده با اقدام‌های نظارتی پیشنه‌ای بیمه مرکزی موافقت کرد و مقرر شد در صورت عدم رفع ناترازی و مغایرت، اقدام‌های انضباطی اجرا شود. این امر نشان از جدیت موضوع و حساس شدن شرایط دارد.

اما منظور از ناترازی چیست؟ به زبان ساده، ناترازی در صنعت بیمه به این معنی است که در برخی رشته‌ها درآمد حاصل از تخمین و پذیرش ریسک با هزینه‌های واقعی آن ریسک تناسب ندارد و این تناسب نداشتن به حدی است که با درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری یا سود ناشی از عملیات دیگر رشته‌های بیمه‌ای هم پوشش داده نمی‌شود؛ اما در بُعد فنی، ناترازی را نمی‌توان فقط و فقط با یک شاخص توضیح داد.

در این زمینه توانگری مالی، ضعف کفایت سرمایه، ضعف کفایت ذخایر، ریسک نقدینگی، ریسک قیمت‌گذاری و نقصان در ارزش‌گذاری ریسک، ریسک اعتباری، تمرکز ریسک، مطالبات خارج از استاندارد، ناتوانی در ایفاء تعهدات، رشد نامتوازن پرتفو، عدم هشدار زودهنگام و افول حاکمیت شرکتی، در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند؛ اما می‌توان دلایلی را برای بروز وضعیت بالا برشمرد که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم. **تورم و اثر آن بر ارزش واقعی حق بیمه:** در شرایطی که گرفتار تورم‌های بالا هستیم، به طوری که حتی تورم‌های ماهانه نسبت به ماه گذشته هم رقم‌های قابل توجهی دارد، ارزش واقعی حق بیمه، چنانچه به صورت نقدی و در ابتدای دوره دریافت نشود، در طول زمان کاهش یافته و امکان بهره‌برداری شرکت‌های بیمه از آن کاهش می‌یابد.

تورم و اثر آن بر هزینه‌های خسارت: یکی از واقعیت‌های کنونی اقتصاد ایران، وجود تورم خرنده ماهانه است. به همین دلیل ارزش کالا، خدمات، مال یا مسئولیت بیمه شده در ابتدای دوره با انتهای دوره کاملاً متفاوت خواهد بود و خسارت‌های انتهای دوره تأثیر بسیار ناگواری بر منابع و مصارف بیمه‌ای خواهد داشت.

تورم و اثر آن بر رسوب حق بیمه: رسوب حق بیمه می‌تواند به‌صورت فرایندی باشد یا زمانی. یکی از فعالیت‌های ذاتی بیمه‌ها تجمع منابع و بهرمندی از منافع ناشی از مقیاس یا منافع ناشی از تجمع است. رسوب منابع بیمه‌ای یا در فرایند انتقال از بیمه‌گذار به نماینده، شعبه و در نهایت

نیمی از شرکت‌های بیمه با هشدار برای تعلیق فعالیت روبه‌رو شده‌اند

بحران ناترازی در دومین بازار مالی کشور

هزینه بیمه‌های تکمیلی درمان: در سال‌های اخیر همواره نسبت خسارت بیمه‌های تکمیلی درمان، بیشتر از ۱۰۰ بوده است. از این رو یکی از دلایل مهم ناترازی‌ها و رقابت‌های ناسالم در همین رشته اتفاق افتاده و این در حالی است که همزمان، هزینه‌های درمان به دلیل تورم بالای خدمات بهداشت و درمان که غالباً بالاتر از متوسط نرخ تورم بوده، رو به افزایش است. از طرفی شاهد کاهش مداوم ارزش واقعی سهم هزینه‌های دولت و هزینه‌های بیمه‌های اجتماعی (بیمه‌های درمان پایه) از قیمت تمام شده بهداشت و درمان هستیم. در واقع ریسک پوشش‌های پایه سلامت از دولت و بیمه‌های اجتماعی به سمت بیمه‌های تکمیلی انتقال یافته است. تجمع این عوامل موجب فشار بر منابع شرکت‌های بیمه‌ای شده که محاسبات درستی از ریسک بیمه‌های تکمیلی درمان نداشته‌اند. این امر، جدا از مخاطرات اخلاقی و در مواردی تقلب‌هایی است که در تنظیم اسناد درمان و صورتحساب‌های آن رخ می‌دهد. **رقابت مخرب برای افزایش سهم بازار:** رقابت در بازار بیمه، زمانی رقابتی مخرب می‌شود که شرکت‌ها به جای رقابت برای کیفیت بهتر خدمات، نوآوری محصولات، مدیریت بهینه ریسک و تجربه مشتری، از ابزارهایی استفاده کنند که در کوتاه‌مدت فقط پرتفو شرکت را بزرگ می‌کند؛ اما در

ستاد شرکت‌های بیمه‌ای و یا در بازه زمانی ناشی از بروکراسی اداری برای تصمیم‌گیری، ارزش زمانی منابع را دچار نقصان می‌کند و می‌تواند منافع ناشی از مقیاس یا تجمع را کاهش دهد. البته اثر این رسوب در قراردادهای کوچک مقیاس از نظر مبلغ قرارداد و ولی با فراوانی بالا بسیار بیشتر از قراردادهای کلان ولی کم‌شمار است.

همچنین این رسوب اگر منجر به ارائه تخفیف‌هایی فراتر از نرخ متعارف بازار شود، بازار خرده‌فروشی متعارف را دچار اخلال می‌کند. رسوب حق بیمه علاوه بر تأثیرات مخرب بر بخش درآمدی شرکت‌های بیمه، به دلیل کاهش نقدینگی شرکت‌ها، می‌تواند موجب تأخیراتی در پرداخت خسارت و نقصان در کیفیت خدمات و تعهدات هم باشد. لازم به ذکر است که به ناوگی گزارشی از میزان بالای رسوب حق بیمه نزد کارگزاری‌ها و واسطه‌های فروش هم منتشر شد که موضوع این گفتار نیست.

تورم و اثر آن بر سود سرمایه‌گذاری: تورم موجب می‌شود تفاوت در سود حسابداری و سود اقتصادی، اثر قابل توجهی بر کسری منابع بگذارد؛ چرا که سودهای پایین‌تر از نرخ تورم، اگر چه در ظاهر سود محسوب می‌شود و در صورت‌های مالی نیز قابل نمایش و حتی قابل توجه است؛ ولی در واقع نمی‌تواند پوشش کاملی برای خسارت‌هایی باشد که ارزش آن با تورم افزایش می‌یابد.

بلندمدت ریسک را افزایش و توان تحمل آن را کاهش می‌دهد، سودآوری را تضعیف و سلامت بازار را تهدید می‌کند. از جمله روش‌های رقابت مخرب می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: نرخ‌شکنی، قیمت‌ها و تخفیف‌های غیر فنی، پذیرش ریسک‌های پرخطر، افزایش تعهدات، کاهش فرانشیز، کارمزد غیرمتعارف و کاهش حق بیمه دریافتی. این موارد ممکن است به رشد پرتفو یا بزرگ‌نمایی سهم بازار کمک کند؛ ولی موجب بهبود واقعی توان اقتصادی، رقابت‌پذیری و سودآوری نمی‌شود.

این مسئله علاوه بر انتخاب ریسک‌های نامناسب برای پوشش اشتباهات قبلی در انتخاب ریسک و افزایش ضریب خسارت، موجب وابستگی بیشتر به تخفیف و کارمزد برای پوشش کمبودها و کسری‌ها، کاهش توان پوشش ریسک‌های بزرگ و از همه مهم‌تر کاهش کیفیت خدمات، کاهش اعتماد عمومی به صنعت و از دست رفتن سرمایه اجتماعی صنعت بیمه می‌شود. از این رو رقابت مخرب علاوه بر ایجاد ناترازی‌ها و آثار منفی برای شرکت‌های بیمه‌ای که مجری آن بوده‌اند، تأثیرات مخربی هم بر سایر شرکت‌هایی خواهد داشت که از این سیاست پرهیز می‌کنند.

سایر موارد: قیمت‌گذاری دستوری برخی رشته‌ها، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و عمق کم بازار سرمایه، ریسک‌های ناشی از ارزش پول ملی و شرایط تحریمی تحمیل شده به اقتصاد ملی، ریسک ناشی از تمرکز بازار بر پنج رشته بیمه‌ای و همچنین تکیه صرف به اتکالی داخلی، همگی از دیگر عوامل مؤثر در ناترازی هستند. لازم به ذکر است در دو مورد آخر، چنانچه به هر دلیلی یکی از این رشته‌ها با خسارت شدید یا افزایش خسارت غیرمعمول مواجه شود، ناترازی افزایش می‌یابد. در این نوشتار بخشی از دلایل و پیامدهای ناترازی شرکت‌های بیمه مورد بررسی قرار گرفت. قسمتی از دلایل، به شرایط اقتصادی کشور مربوط می‌شود و از حوزه اختیارات شرکت‌ها خارج است؛ ولی برای همه شرکت‌ها یکسان است. برخی از شرایط هم مربوط به تصمیم‌گیری‌های داخلی و راهبردی شرکت‌ها است. رقابت‌های مخرب که برای افزایش سهم از بازار و رشد پرتفو بیمه‌ای صورت می‌گیرد، عمده‌ترین عامل داخلی ایجاد ناترازی در شرکت‌های بیمه است؛ نظر به پیامدهای گسترده ناترازی‌ها؛ به‌خصوص از دست رفتن اعتماد عمومی به صنعت بیمه و سرمایه اجتماعی این صنعت که طی بیش از ۹۰ سال شکل گرفته است، اقدام بیمه مرکزی در اعلام موضوع و هشدار به شرکت‌های ناتراز، یک اقدام ضروری و سنجیده بود که مورد تأیید نهاد بالادست هم قرار گرفت و به تازگی وزیر اقتصاد هم رویکرد اصلاحی رئیس کل را تأیید کرده است. همه این حمایت‌ها و تأییدها به آن معناست که مقابله با ناترازی، مورد توجه همه نهادهای مؤثر و سیاست‌گذار در صنعت بیمه قرار گرفته و شرکت‌ها اعم از بیمه‌گذار یا بیمه‌گر باید خود را برای شرایط جدید و نرخ‌های واقعی و ریسک‌های سنجیده آماده کنند. ممکن است بیمه‌گذارانی که از شرایط رقابت‌های مخرب منفعت می‌برده‌اند، ابتدا با روند این اصلاحات مخالفت کنند و مقاومت نشان دهند و حتی از نفوذهای ساختاری، سیاسی و جناحی خود برای اخلال در این اصلاحات استفاده کنند؛ اما حرکت و همراهی شرکت‌ها با سیاست‌های بیمه مرکزی و استفاده از قدرت نهادی و اتوریته این نهاد می‌تواند شرکت‌های بیمه را از بلای سوءاستفاده از منابع این صنعت برای منافع سایر شرکت‌ها و صنایع محافظت کند.

تاریخچه دو قرن حماسه‌سازی ایرانیان در مبارزه با استعمارگران

عبور از سایه‌های شوم

■ آشوب در داخل: از شورش آقاخان تا شهادت امیرکبیر

انگلیسی‌ها برای مشغول نگاه داشتن ایران در امور داخلی و جلوگیری از هرگونه اقدام برای بازپس‌گیری هرات (که دروازه هند محسوب می‌شد) دست به ایجاد آشوب‌های داخلی زدند. یکی از برجسته‌ترین این دسیسه‌ها، حمایت از شورش «آقاخان محلاتی» در سال ۱۸۴۰ میلادی (۱۲۵۶ قمری) بود. آقاخان که در کرمان و محلات علیه حکومت محمدشاه قاجار سر به شورش برداشت، از حمایت‌های پنهان و آشکار مالی و لجستیکی بریتانیا برخوردار بود. وقتی شورش او در هم شکست، به‌هندوستان تحت کنترل بریتانیا گریخت و در پناه آن‌ها قرار گرفت و چنان‌که خودش در روزنامه خاطراتش می‌نویسد، از دولت فقیhme انگلیس مستمری دریافت می‌کرد!

باروی کار آمدن ناصرالدین‌شاه و آغاز صدارت میرزا تقی‌خان فراهانی (امیرکبیر) استعمار پیر با سدی محکم در برابر زیاده‌خواهی‌هایش روبه‌رو شد. امیرکبیر باواقع‌بینی شگرف خود تلاش کرد تا توازن قوا ایجاد و دست سفارتخانه‌های روس و انگلیس را از دخالت در امور داخلی، انتصابات و پناه دادن به مجرمان (بست‌نشدنی در سفارت) کوتاه کند. «جاستین شیل» وزیر مختار انگلیس در تهران، به سرعت دریافت‌تازمانی‌که امیر بر سر کار است، منافع لندن در ایران تأمین نخواهد شد. اسناد تاریخی نشان می‌دهد سفارت انگلیس با همدستی مهدعلیا (مادر شاه) و میرزا آقاخان نوری (که خود تابعیت بریتانیا را داشت) توطئه‌ای پیچیده را برای عزل و سپس به شهادت رساندن امیرکبیر در حمام فین کاشان (در سال ۱۳۳۰ خورشیدی) طراحی و اجرا کرد. با ریخته شدن خون امیر، دیگر مانعی بر سر راه غارتگری وجود نداشت.

■ عصر امتیازات و تقسیم منافع

پس از قتل امیرکبیر، ایران به بازار مکاره واگذاری امتیازات تبدیل شد. قرارداد روتر (۱۸۷۲ میلادی) که لرد کرزن آن را «کامل‌ترین و خارق‌العاده‌ترین تسلیم تمام منابع صنعتی یک کشور به بیگانگان» خواند و سپس انحصار تنباکو، تنها گوشه‌ای از این غارت‌ها بودند؛ اما شاید راهبردی‌ترین ضربه، «قرارداد دارسی» در سال ۱۹۰۱ بود که حق اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری از نفت ایران را برای ۶۰ سال در اختیار بریتانیا قرار داد؛ قراردادی که خون اقتصاد ایران را تا دهه‌ها به نفخ چرخ‌های صنعت و ناوگان دریایی انگلیس می‌کبید. در سال ۱۹۰۷ در حالی که مشروطه‌خواهان ایرانی در تلاش برای محدود کردن استبداد بودند، دو قدرت استعماری روس و انگلیس بی‌توجه به استقلال ایران، طی معاهده‌ای در سن پترزبورگ، ایران را به سه منطقه نفوذ (شمال برای روسیه، جنوب برای انگلیس و یک منطقه بی‌طرف) تقسیم کردند. با آغاز جنگ جهانی اول و با وجود اعلام بی‌طرفی ایران، خاک کشور آماج تاخت و تاز قرار گرفت. بریتانیا برای حفظ مناطق جنوبی و حوزه‌های نفتی، نیرویی نظامی را به نام «پلیس جنوب» در سال ۱۹۱۶ میلادی تأسیس کرد که متشکل از افسران انگلیسی و سربازان مزدور محلی بود و به ابزاری برای سرکوب وحشیانه عشایر و مردم جنوب ایران تبدیل شد. این‌ها را باید به فاجعه قحطی بزرگ و کشتار هدهفنده میلیون ایرانی اضافه کنیم؛ واقعه‌ای که جمعیت ایران را نصف کرد.

■ بوشهر در خون: حماسه مقاومت جنوب

استعمار هیچ‌گاه در ایران بی‌هزینه پیش نرفت. تاریخ این سرزمین آکنده از نام کسانی است که با شجاعت و دست خالی در برابر ماشین جنگی متجاوزان ایستادند. یکی از درخشان‌ترین برگ‌های این مقاومت، حماسه جنوب است. سال‌ها پیش از جنگ جهانی اول، در جریان محاصره هرات و درگیری‌های سال ۱۸۵۶ میلادی، نیروهای انگلیسی به بوشهر حمله کردند. در آن زمان، «احمدخان تنگستانی» طی جنگ «قلعه ریشهر» در برابر توپخانه سنگین و ناوگان دریایی بریتانیا مقاومتی خیره‌کننده از خود نشان داد. او و نیروهایش با تسلیحات ابتدایی، تلفات سنگینی به نیروهای متجاوز وارد کردند و در نهایت، احمدخان در همین نبرد با شجاعت به شهادت رسید؛ اما نقطه اوج

کشید. آمریکا که تا آن زمان در افکار عمومی ایران چهره‌ای نسبتاً بی‌طرف داشت، با ترس از نفوذ کمونیسم (در کوران جنگ سرد) و البته طمع دست یافتن به سهمی از نفت ایران، با بریتانیا هم‌پیمان شد. عملیات مشترک سازمان اطلاعات مخفی بریتانیا (M۱۶) و سازمان سیا (CIA) با نام رمز «آژاکس» کلید خورد. «کرمیت روزولت» از سوی سیا و «کریستوفر وودهاوس» از سوی بریتانیا، با تزریق دلارهای کثیف، خریدن شبکه‌ای از ارادل و اوباش، نظامیان خائن و مطبوعات وابسته، دولت قانونی و ملی ایران را در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ سرنگون کردند. این روز نقطه عطفی تاریک در تاریخ ایران بود؛ جایی که مسیر دموکراسی و استقلال با چکمه‌های استعمار لگدمال شد و محمدرضا پهلوی که از کشور گریخته بود، با هواپیمای آمریکایی به قدرت بازگشت.

■ استقرار استعمار نو: از کنسرسیوم تا زانداری منطقه
کودتای ۲۸ مرداد سرآغاز تغییر الگواز استعمار کهن بریتانیا به «استعمار نو» با محوریت آمریکا بود. نخستین ثمره این کودتا برای غارتگران، در قالب قرارداد «کنسرسیوم» در سال ۱۳۳۳ خورشیدی (۱۹۵۴ میلادی) شکل گرفت. براساس این قرارداد، انحصار بریتانیا شکسته و ۴۰ درصد از سهام نفت ایران به پنج شرکت بزرگ آمریکایی، ۴۰ درصد به شرکت نفت بریتانیا و ۲۰ درصد مابقی به شرکت‌های فرانسوی و هلندی واگذار شد. به این ترتیب آمریکا سهم خودش را از چاه‌های نفت ایران برداشت کرد.

از این پس کشور ما به یکی از اقمار اصلی و اشنگتن در منطقه تبدیل شد. آمریکا برای تثبیت پایه‌های دیکتاتوری پهلوی و جلوگیری از هرگونه قیام مردمی، در سال ۱۳۳۵ خورشیدی (۱۹۵۷ میلادی) با کمک نهادهای اطلاعاتی سیا و موساد، سازمان مخوف اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) را تأسیس کرد؛ سازمانی که با شکنجه‌های قرون وسطایی، هزاران مبارز، دانشجو و آزادی‌خواه را در سیاه‌چاله‌ها به خاک و خون کشید.

با اجرای «دکترین نیکسون» (دکترین ستون‌های دوقلو)، رژیم‌پهلوی رسماً نقش «ژاندارم منطقه» را بر عهده گرفت. فرمول استعمار نو بسیار زیرکانه بود: آمریکا نفت ایران را می‌خرد؛ اما دل‌آلر آن را به ایران نمی‌داد؛ بلکه ایران مجبور بود همان پول را صرف خریدمیلیاردها دلار تسلیحات پیشرفته آمریکایی کند تا امنیت خلیج‌فارس را برای عبور نفتکش‌های غربی برقرار سازد و درگیری‌های منطقه‌ای (مانند سرکوب شورش ظفار در عمان) به‌عنوان بازوی نظامی آمریکا، البته به خرج مردم ایران! وارد عمل شود. در کنار این غارت اقتصادی، سیل مستشاران نظامی و غیرنظامی آمریکایی به ایران سرازیر شد. اوج تحقیر ملی در سال ۱۳۴۳ رخ داد؛ زمانی که لایحه مصونیت قضایی نظامیان آمریکایی یا همان «کاپیتولاسیون» در مجلس فرمایشی شاه به تصویب رسید. براساس این قانون، اگر یک آشپز آمریکایی، شاه ایران را زیر می‌گرفت، دادگاه‌های ایران حق محاکمه او را نداشتند.

این لگدمال کردن صریح عزت ملی، با واکنش شدید و تاریخی امام خمینی (ره) روبه‌رو شد که در یک سخنرانی آتشین، رژیم شاه، آمریکا و صهیونیست‌ها را به شدت رسوا کرد و همین امر منجر به تبعید ایشان شد.

این دام هولناک و برگ‌ی استعمار، در ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ خورشیدی با دستار توانمند ملت ایران از هم دریده

شد و استعمار را با تمام قدرت به آن سوی مرزهای ایران زمین پرتاب کرد. با این حال، استعمار هنوز هم در تلاش مستمر و بی‌وقفه برای بازگشت به ایران است.

■ میراثی که در خون ریشه دارد

تاریخ مبارزه مردم ایران با استعمار، رایتی از یک نبرد نابرابر اما پرشکوه است. از روزی که شاه تهماسب یکم بازرگان انگلیسی را نه‌پذیرفت، تا خون‌های پاک‌ی که در قلعه ریشهر، تنگستان، دشتستان و کوچه‌پسکوجهای تهران پس از ۲۸ مرداد بر زمین ریخت، یک خط‌ممتد از واقعیت مقاومت ایرانی دیده می‌شود. استعمار، چه در لباس تاجران کمپانی هند شرقی بریتانیا، چه در هیبت دیپلمات‌های انوکشیده عهدنامه ترکمانچای و چه در قامت مستشاران آمریکایی، همواره یک هدف را دنبال کرده‌است: تسلط بر منابع حیاتی و سلب اراده ملی ملت.

با این حال، تاریخ ثابت کرده هرگاه تیغ استعمار برنده‌تر شده، روح جمعی و اراده استقلال طلبانه ایرانیان نیز در قامت قهرمانانی چون رئیس علی دلواری، امیرکبیر، آیت‌الله کاشانی، امام خمینی (ره) و رهبر شهید انقلاب اسلامی (ره) بازتولید شده‌است.

۱۲ شهریور، سالروز شهادت رئیس علی دلواری، نه تنها یادآور مظلومیت جنوب؛ بلکه نماد ملتی است که زخم خورده و خیانت‌دیده؛ اما هرگز در برابر سلطه، زانو نزده‌است.

منابع و مآخذ:

تاریخ روابط خارجی ایران؛ عبدالرضا هوشنگ‌مهدی؛ انتشارات امیرکبیر؛ تهران؛ ۱۳۶۹.

کودتا؛ ۲۸ مرداد، سازمان سیا و ریشه‌های روابط ایران و آمریکا در عصر مدرن؛ یرواند آبراهامیان؛ محمدابراهیم فتاحی؛ نشرنی؛ تهران؛ ۱۳۹۲.

تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم میلادی؛ محمود محمود؛ انتشارات اقبال؛ تهران؛ ۱۳۲۸.

حقوق بگیران انگلیس در ایران؛ اسماعیل رائین؛ نشر جاویدان؛ تهران؛ ۱۳۴۷.

رئیس علی دلواری و نهضت جنوب؛ سیدقاسم یاحسینی؛ انتشارات شیراز؛ تهران؛ ۱۳۷۶.

فارس و جنگ بین الملل؛ محمدحسین رکن‌زاده آدمیت؛ انتشارات اقبال؛ تهران؛ ۱۳۱۲.
تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی ایران؛ موسی نجفی و موسی فقیه‌حقانی؛ مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران؛ تهران؛ ۱۳۸۱.

مقاومت شکننده؛ تاریخ تحولات اجتماعی ایران از صفویه تا سال‌های پس از انقلاب؛ جان فوران؛ احمدتدین؛ مؤسسه خدمات فرهنگی رسا؛ تهران؛ ۱۳۷۷.

تاریخ

نگاه

عجایب آماری بزرگ‌ترین نبرد تاریخ

نوتانیان | جنگ جهانی دوم بزرگ‌ترین جنگ تاریخ بشر است؛ هم‌از لحاظ وسعت وقوع و هم از نظر تعداد کشورها و انسان‌های درگیر آن. بزرگ‌ترین جنگ تاریخ که روز اول سپتامبر سال ۱۹۳۹ رسماً آغاز شد، آمار و ارقام عجیب و غریبی دارد که بررسی آن‌ها تعجب هر مخاطبی را بر می‌انگیزد. در جنگ جهانی دوم که بین سال‌های ۱۹۳۹ تا ۱۹۴۵ میلادی (۱۳۱۸ تا ۱۳۲۴ خورشیدی) به مدت ۶ سال ادامه داشت، ۶۱ کشور از پنج‌قاره جهان به‌طور مستقیم درگیر بودند؛ جمعیتی حدود یک‌میلیارد و ۷۰۰ میلیون نفر؛ این رقم معادل سه‌چهارم کل جمعیت کره زمین در آن روزگار بود.

■ شرکت‌کنندگان در جنگ

بیش از ۱۱۰ میلیون سرباز در جنگ جهانی دوم جنگیدند. از این تعداد، چیزی حدود ۴۵ میلیون نفر در درگیری‌ها کشته شدند؛ یعنی به‌طور متوسط از هر پنج سرباز، دو نفر از بین رفتند. بیشترین تعداد نظامی درگیر جنگ، متعلق به سه کشور شوروی با ۳۰ میلیون نفر، آلمان با ۱۷ میلیون نفر و آمریکا با ۱۶ میلیون نفر بود. بیش از ۷۰ درصد این سربازان، نظامی حرفه‌ای نبودند و شامل کسانی می‌شدند که به صورت داوطلبانه یا در قالب بسیج عمومی، لباس سربازی پوشیدند. شاید یکی از دلایل تلفات سنگین در نبردهای جنگ جهانی دوم همین باشد.

■ تلفات انسانی نظامی

آمارهای متفاوتی درباره کشته شده‌های جنگ جهانی دوم منتشر شده‌است؛ تخمین‌های کلی، چیزی بین ۶۵ تا ۸۵ میلیون قربانی را نشان می‌دهد. روس‌ها با ۲۷ میلیون کشته، بالاترین تلفات را داشتند؛ روزی ۱۸ هزار قربانی را طول جنگ انتها در نبرد لنینگراد، طی ۹۰۰ روز یک‌میلیون کشته روی دست شوروی باقی ماند؛ در کل، حدود ۷۰ درصد از تمام کشته‌شدگان جنگ جهانی دوم مربوط به شوروی و چین بود. آلمان به‌عنوان آغازگر جنگ، حدود ۷ میلیون کشته داد. بد نیست بدانید که ۹۵ درصد کشته‌های آلمان مربوط به حمله نظامی به شوروی، موسوم به عملیات باربارا روسا بود.

■ تلفات انسانی غیرنظامی

اگر تلفات ۴۵ میلیون نظامیان و ۸۵ میلیون کل تلفات جنگ را درست بدانیم، مجموع قربانیان غیرنظامی جنگ جهانی دوم بیش از ۴۰ میلیون نفر است؛ بخش مهمی از این تلفات در شرق آسیا اتفاق افتاد؛ تنها ۱۲ میلیون غیرنظامی در حملات وحشیانه ژاپنی‌ها به شرق دور و مالایا کشته شدند. البته خود ژاپن هم از این قضیه مصون نماند. تنها در حمله اتمی به هیروشیما و ناگازاکی، طی روزهای ششم و نهم آگوست سال ۱۹۴۵ (۱۵ و ۱۸ مرداد ۱۳۲۴) نزدیک به ۲۲۰ هزار نفر از بین رفتند. آلمان؛ به‌ویژه در سال‌های پایانی جنگ، شاهد تلفات سنگین غیرنظامی بود و اگر قربانیان حملات هوایی متفقین را در نظر بگیریم، حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار آلمانی غیرنظامی در جریان جنگ جهانی دوم کشته شدند. با این حال، بالاترین رقم قربانی غیرنظامیان به شوروی تعلق داشت؛ حدود ۱۹ میلیون نفر.

■ آمار اقتصادی

جنگ جهانی دوم برای دو طرف، ۴ تریلیون دلار هزینه داشت. این مبلغ به جز میزان خسارات‌هایی است که هر کشور درگیر، به دلیل تخریب شهرها و زیرساخت‌هایش متحمل شد. به طور مثال انگلیس‌ها فقط طی حملات هوایی عملیات «شیر دریایی» از ۷ سپتامبر ۱۹۴۰ (۱۶ شهریور ۱۳۱۹) به مدت ۵۷ شب، یک‌میلیون واحد مسکونی را در لندن از دست دادند. جنگ ۲۷۲ میلیارد دلار هزینه روی دست آلمان گذاشت. شوروی، بریتانیا، ایتالیا و ژاپن به ترتیب ۱۹۲، ۱۲۰، ۹۴ و ۵۶ میلیون دلار برای جنگ جنون آمیز خود هزینه کردند. آمریکا بخشی از هزینه‌ها ۳۴ میلیارد دلاری خود را به‌کشورهای متفق وام داد و به این ترتیب، هزینه‌های نظامی‌اش را به کمتر از ۲۰۰ میلیارد دلار رساند. یادتان نرود که این ارقام مربوط به اوایل دهه ۱۹۴۰ میلادی (دهه ۱۳۲۰ خورشیدی) است.

■ شکوفایی استعدادها!

جنگ جهانی دوم موجب شد دولت‌های درگیر از هر وسیله‌ای برای تجهیز خود استفاده کنند؛ به همین دلیل بازار اختراعات به‌ویژه در عرصه نظامی رونق گرفت. آلمان در این زمینه پیش‌تاز بود؛ سیستم‌های عکاسی تقویت‌شده به اختراع نخستین دوربین‌های جاسوسی فوق پیشرفته انجامید. موشک‌های وی ۱ و وی ۲ توسط فون براون در آلمان ساخته و به کاپوس بریتانیایی‌ها تبدیل شد؛ اما در تحولات بعدی؛ به‌ویژه در عرصه اکتشافات فضایی سخت مؤثر بود. برای نخستین بار در جنگ جهانی دوم، ارادر به معنای واقعی کلمه ساخته و به کار گرفته شد. انگلیسی‌ها توانستند با این اختراع، به‌طور مؤثری از حجم حملات هوایی آلمان بکاهند. آلمان‌ها برای نخستین بار ارتک‌های مافوق صوت، گازهای شیمیایی رده‌اصاب و موتور جت را اختراع کردند؛ هرچند فرصتی برای استفاده گسترده از آن‌ها را نیافتند. هیتلر حتی موفقیت‌هایی در زمینه ساخت سلاح هسته‌ای بدست آورده بود. دستاورد‌های وی در ماه می سال ۱۹۴۵ به دست روس‌ها افتاد و زیرساخت قدرت هسته‌ای شوروی در سال‌های بعد را شکل داد. کار در عرصه فناوری‌های الکترونیک که نقش مهمی در پیشبرد روند تهیه و تولید سلاح‌های پیشرفته داشت، حیرت‌انگیز بود؛ آمریکا در سال ۱۹۴۱ (خورشیدی) نخستین رایانه قابل برنامه‌ریزی، موسوم به زد ۱، را ساخت؛ این اختراع، نقش مهمی در شکستن کدهای رمز ارسالی دشمن داشت. در همین سال‌ها الکساندر فلمینگ موفق به کشف پنی‌سیلین شد و به میزان معتنابهی از تلفات نظامی و غیرنظامی متفقین کم کرد.

روایت رؤیا مرادجواز دغدغه‌هایش برای بچه‌ها، روان انسان‌ها و محیط زیست

از «دور» انداختن تا دوباره ساختن

عباسعلی سیاهی یونسی - از دورریختنی‌ها می‌شود دوباره زندگی ساخت و این کاری است که میهمان این هفته من انجام می‌دهد. رؤیا مرادجو، بانویی که ریشه‌های این نگاه را در خاطرات کودکی و همراهی با پدری تعمیرکار و اهل استفاده دوباره جست‌وجو می‌کند، سال‌هاست در کنار فعالیت شغلی خود در حوزه بازرگانی خارجی، از پسماندها کاردستی می‌سازد و آن را به ابزاری برای آموزش و فرهنگ‌سازی تبدیل کرده است. او که بیماری و عبور از یک دوره سخت درمان نیز نگاهش را به ارزش زندگی عمیق‌تر کرده، معتقد است مراقبت از زمین و آموزش نسل جدید، نه یک کار تشریفاتی، که وظیفه‌ای انسانی و شهروندی است؛ مسیری که آرزو دارد در دوران بازنشستگی آن را جدی‌تر و گسترده‌تر دنبال کند.

از تجربه‌های آموزشی تا روان‌شناسی و...

من در دبیرستان رشته علوم تجربی خواندم و طبیعتاً همه انتظار داشتند در یکی از رشته‌های پزشکی یا رشته‌های مرتبط با پزشکی ادامه تحصیل بدهم. در رشته خودم در یک رشته پیراپزشکی و مامایی قبول شدم، اما دنبال نکردم. از بچگی کمی سرکش بودم و خیلی دوست نداشتم در چارچوب‌هایی که خانواده یا جامعه برام تعیین می‌کردند قرار بگیرم. پس از دیپلم چون در شهرستان موقعیت آنچنانی برابرم نبود، حدود یک سال به تهران آمدم. خواهرم اینجای زندگی می‌کرد و من هم در یک شرکت مشغول کارهای اداری شدم. همزمان با آن، دوره‌های تندخوانی و تقویت حافظه دکتر نصرت را شرکت کردم. پس از گذراندن دوره‌ها، حدود ۹-۸ ماه با همان مجموعه همکاری کردم و به عنوان مربی به مدارس مختلف می‌رفتم و به بچه‌ها تندخوانی و تقویت حافظه آموزش می‌دادم. از همان جا فهمیدم که به آموزش علاقه دارم. برای من فرقی نمی‌کند چه چیزی یاد گرفته باشم؛ همیشه دوست دارم آن را به دیگران هم یاد بدهم. هیچ وقت این نگاه را نداشتم که اگر چیزی یاد گرفتم، نباید به دیگران منتقل کنم. در همان دوره‌ای که با بچه‌ها کار می‌کردیم، با آن‌ها صحبت و مشاوره داشتیم و به مدارس می‌رفتم، به روان‌شناسی علاقه‌مند شدم و ارتباط با آن‌ها سبب شد به این رشته علاقه پیدا کنم. کنکور دادم و در رشته روان‌شناسی پذیرفته شدم و تا مقطع فوق‌لیسانس ادامه دادم. پس از آن یکی دو سال در رشته خودم فعالیت کردم، اما به دلایل شخصی دوره‌های وزارت بازرگانی را گذراندم، برای مکالمات و مکاتبات زبان خواندم و وارد حوزه بازرگانی خارجی شدم. حالا حدود ۲۰ سال است که در حوزه بازرگانی خارجی فعالیت می‌کنم اما علاقه به آموزش هیچ وقت از زندگی من حذف نشده. حتی امروز هم اگر چیزی یاد بگیرم، ناخودآگاه به این فکر می‌کنم که چطور می‌توانم آن را به دیگران منتقل کنم.

ریشه‌های یک نگاه

من متولد شهر اردبیل هستم و تا پایان دبیرستان در اردبیل زندگی کردم. کودکی عجیب و غریبی نداشتم اما فکر می‌کنم بخشی از روحیه‌ای که امروز دارم، ریشه در همان سال‌ها دارد. پدرم علاقه خاصی داشت که هیچ وسیله‌ای را به‌سادگی دور نیندازد. اگر چیزی در خانه خراب می‌شد، اول آن را باز می‌کرد تا ببیند آیا می‌شود تعمیرش کرد یا نه. اگر امکان تعمیر داشت، خودش دست به کار می‌شد و اگر نمی‌توانست، آن را به تعمیرگاه می‌برد. گاهی هم برای وسایل، تغییر کاربری پیدا می‌کرد. یکی از خاطراتی که از پدرم دارم این است که یک روز جمعه چندین ساعت وقت گذاشت تا بند ساعتش را تعمیر کند و حاضر نشد آن را عوض کند. برایش مهم بود تا جایی که می‌شود از همان وسیله استفاده کند. من هم در کودکی تقریباً همیشه همراه پدرم بودم. یکی از دوستانش حتی به من می‌گفت: «تو چرا همیشه با باباتی؟ چرا با مامانت این طرف و آن طرف نمی‌ری؟» من هم می‌گفتم: «خب، دوست دارم با بابام باشم». در واقع من همیشه دستیار پدرم بودم و خیلی از این رفتارها را از او می‌دیدم. نمی‌توانم انکار کنم که بخشی از علاقه امروز من به استفاده دوباره از وسایل، دور ریختن و پیدا کردن کاربرد تازه برای چیزها، ریشه در همان سال‌های کودکی دارد. البته بعدها که بزرگ‌تر شدم، فضاها تغییر کرد. مادرم الان هشتاد و یک ساله است و در خانه تفکیک پسماند انجام می‌دهد. چند سال پیش بود که به لطف آیه حمداوی با درست کردن خشکاله هم آشنا شدم. یک بار به مادرم آموزش دادم که آن را انجام دهد و او در تمام این سال‌ها ادامه داده است. هر بار که به اردبیل می‌روم، خشکاله‌ها را با خودم به تهران می‌آورم، چون آنجا کسی نیست که تحویل بگیرد. در جمع‌های خانوادگی هم تا جایی که توانسته‌ام این فرهنگ را آموزش داده‌ام. خودم تقریباً چهار، پنج سال است که به شکل جدی ساخت وسایل و کاردستی با مواد دورریختنی را دنبال می‌کنم، اما جرقه این علاقه خیلی زودتر در زندگی‌ام زده شده بود.

دورریختنی‌هایی که تبدیل به هنر شدند

حدود ۱۵ سال پیش یک تکه کنف از بازار اردبیل خریده بودم، چند سال بعد یک روز یک قوطی کنسرو جلو چشمم آمد و خلاصه من کنف‌ها را دورش پیچیدم و دیدم چه قشنگ شد. آن روز جرقه این خورد که با چیزهای دیگر هم می‌توانم کار کنم. کم‌کم شروع کردم به ساختن و دانه‌دانه جلو رفتم تا رسیدم به امروز که انواع و اقسام وسایل را درست می‌کنم. اما برای من این کار صرفاً ساختن یک وسیله یا فروش آن نیست. ساختن با دست، نوعی مدیتیشن است و ذهنم را آرام می‌کند. شنبه تا چهارشنبه سر کار هستم و پنجشنبه و جمعه‌ها اگر برای پاک‌سازی محیط زیست از زباله با دوستان نرم، معمولاً می‌نشینم و کاردستی درست می‌کنم. حتی در سه هفته پیش از عید که شرایط جنگی پیش آمد و ما را به خانه فرستادند، اینترنت و خیلی چیزهای دیگر قطع بود و نمی‌دانستیم چه اتفاقی قرار است بیفتد. صدای بمب و موشک می‌آمد و خانه می‌لرزید، اما من نشستم و کارم را انجام دادم. با خودم گفتم ممکن است موشک به خانه بخورد و اصلاً آینده‌ای نباشد، اما در همین لحظه من باید کاری را که می‌توانم انجام بدهم. خیلی از مواد اولیه را اصلاً نمی‌خرم. مثلاً اگر پارچه لازم داشته باشم، از دوستانی که خیاطی می‌کنند، تکه پارچه‌هایی را که دور می‌ریزند می‌گیرم. کارتن و خیلی از وسایل را هم از محل کارم جمع می‌کنم. جعبه‌های کارتنی، در کنسروها و خیلی چیزهای دیگر را تفکیک می‌کنم و برای ساخت وسایل به خانه می‌برم.

حدود ۸۰ درصد کادوهای تولدی که می‌دهم، دست‌ساز خودم هستند. معمولاً از دوستانم می‌پرسم چیزی لازم دارند یا نه و اگر بتوانم برایشان درست می‌کنم. بیشتر سعی می‌کنم چیزهایی که می‌سازم کاربردی باشند؛ مثلاً جاقلمی یا نظم‌دهنده. در محل کارم روی میز چند نفر از همکارانم چیزهایی است که خودم ساخته‌ام. بعضی کارها را هم در رویدادهای محیط زیستی برای فروش عرضه می‌کنیم. نگاه من به این کار هیچ وقت مادی نبوده، اما همین فروش کمک می‌کند هزینه موادی مثل چسب و کنف که ناچاریم بخریم، تأمین شود. من می‌خواهم بچه‌ها بفهمند چیزی که خودشان می‌سازند ارزش دیگری دارد. یک نقاشی کودک ممکن است برای دیگران فقط یک کاغذ باشد، اما برای آن کودک و مادرش ارزش احساسی دارد و سال‌ها نگه داشته می‌شود.

می‌خواهم این نگاه را به بچه‌ها آموزش بدهم که هر چیزی بیرون می‌بینیم و شیک‌تر و ترندتر است، الزاماً ارزشمندتر نیست. بچه باید دستش کار کند. هماهنگی بین مغز و دست اهمیت دارد؛ به‌خصوص برای نسلی که بخش زیادی از وقتش را با تلفن همراه می‌گذراند.

بیماری؛ فرصتی برای دوباره دیدن زندگی

سال ۱۴۰۰ سرطان سینه گرفتم و حدود یک سال درگیر درمان بودم. طبیعتاً این دوره سختی‌های خودش را داشت، اما امروز به آن به چشم یک نعمت هم نگاه می‌کنم. این بیماری موجب شد بیشتر ارزش آن گوهری را که اسمش زندگی است بفهمم. بیشتر به خودم رسیدگی کنم و خداوند را شکر کنم. نوع سرطانی که من گرفتم، با وجود اینکه رشد بسیار سریعی داشت و درجه ۳ بود، از انواع قابل درمان سرطان سینه بود. خدا را شکر امروز تحت نظر و سالم هستم. در آن یک سال، من همیشه در زندگی به دنبال رسالتی می‌گشتم و احساس می‌کردم رسالت من آموزش است. حتی زمانی که روان‌شناسی می‌خواندم، تصور این بود که استاد دانشگاه شوم و آموزش بدهم. دوست داشتم دردی را که خودم در دوران نوجوانی و جوانی تجربه کرده‌ام، دیگران تجربه نکنند و بتوانم کمکشان کنم راحت‌تر زندگی کنند. بنابراین صرفاً برای اینکه عنوان روان‌شناس داشته باشم وارد این رشته نشده بودم؛ می‌خواستم آموزش بدهم و کمک کنم. در دوره بیماری این احساس در من خیلی پررنگ‌تر شد؛ انگار خداوند فرصت دوباره‌ای به من داده بود که بفهمم باید از زمانی که دارم استفاده کنم. شنبه تا چهارشنبه سر کار می‌رفتم، چهارشنبه شیمی درمانی می‌کردم، پنجشنبه و جمعه خانه بودم و شنبه دوباره سر کار می‌رفتم. موهایم را از ته زده بودم، گیس می‌گذاشتم و ابرو و موهایم را از دست داده بودم. یکی از همکارانم که تازه متوجه بیماری من شده بود، پرسید: «چطور می‌توانی بیایی سر کار؟» گفتم: «وقتی اراده کنی، می‌شود». حتی وقتی جواب آزمایش را گرفتم و فهمیدم سرطان درجه ۳ است، یکی از دوستانم پرسید: «چرا می‌خندی؟» گفتم: «اگر گریه کنم درست می‌شود؟ پس باید بخندم». این تجربه زیستی من است. اگر قرار است اتفاقی بیفتد، من نمی‌توانم جلو آن را بگیرم؛ اما تا زمانی که هستم، تلاش خودم را می‌کنم. هر روز صبح که بیدار می‌شوم، با خدا صحبت می‌کنم و می‌گویم: «خدایا ممنونم که یک روز دیگر به من مهلت دادی که زنده باشم، قدم بردارم و تلاش کنم انسان بهتری باشم و اگر توانسته به دیگران هم کمک کنم».

نماز صبح هم برای من تقریباً همیشه سر جای خودش است. من در نماز بیشتر از هر چیز، مفهوم شکرگزاری را دوست دارم. «الحمد لله رب العالمین» برای من یادآوری این است که باید بابت بودنم و اینکه خداوند مرا آفریده، شکرگزار باشم. برای من مهم نیست دیگران درباره ظاهر چه قضاوتی می‌کنند. اگر بخشی از اعتقاد من به من حال خوب می‌دهد، چرا باید آن را فقط به خاطر قضاوت دیگران کنار بگذارم؟ من همیشه می‌گویم به ظاهر آدم‌ها کاری نداشته باشید؛ دل آدم‌ها را باید در رفتارشان دید.

از آموزش کودکان تا پاک‌سازی خیابان

متأسفانه به دلیل اینکه شغل اصلی من تمام‌وقت است، نتوانسته‌ام آن‌طور که می‌خواهم در زمینه آموزش کودکان فعال باشم. شاید در مجموع حدود ۱۵۰ کودک و نوجوان را در مدارس یا رویدادهای مختلف آموزش داده باشم، اما هدف من بسیار بزرگ‌تر از این است. در چند رویداد محیط زیستی که به دعوت انجمن پلیمر ایران برگزار شد، برای بچه‌های ابتدایی و راهنمایی درباره پسماند، تفکیک و بازیافت صحبت کردم. برابم جالب بود که بچه‌های راهنمایی اطلاعات خوبی داشتند. اما وقتی پرسیدم در خانه چه کسی تفکیک انجام می‌دهد، از حدود ۲۰ کودک فقط یک نفر گفت مادر من این کار را انجام می‌دهد. همان جا فهمیدم که داشتن اطلاعات کافی نیست؛ باید این دانش به رفتار روزمره تبدیل شود. در کنار آموزش، خودم هم در خیابان پاک‌سازی می‌کنم. معمولاً وقتی از سر کار بیرون می‌آیم، مسیر جردن تا ونک را پیاده می‌روم و همیشه یک کیسه کوچک برای پاک‌سازی و ظرفی برای جمع کردن در بطری‌ها همراهم دارم. در بطری‌هایی را که داخل جدول یا کنار خیابان افتاده‌اند جمع می‌کنم و گاهی ته‌سیگار هم جمع می‌کنم. مردم معمولاً وقتی می‌بینند این کار را انجام می‌دهم تشکر می‌کنند. فقط یک نفر به من گفت: «خانم، این کار شهرداری است»، گفتم اگر شهرداری برای هر ۷۰۰ متر یک پاکبان هم بگذارد، باز نمی‌تواند تمام چیزهایی را که مردم می‌ریزند جمع کند. اصلاً اول نباید زباله بریزیم. منی که خودم جمع می‌کنم می‌دانم جمع کردن زباله از لای پوته‌ها، جدول‌ها و جوی‌ها چقدر سخت است. نمی‌شود انتظار داشت پاکبان همه جا را تمیز کند. حدود دو سال پیش تصمیم گرفتم در شرکت محل کارم هم تفکیک پسماند را اجرا کنم. شرکت چند طبقه است و پسماند خشک زیادی تولید می‌شود. با مدیرم صحبت کردم و گفتم می‌خواهم این طرح را اجرا کنم. بعد با مدیر مالی صحبت کردم و گفتم یک سطل بزرگ و چند سطل کوچک برای پسماند خشک لازم دارم. گفت برو تهیه کن، خلاصه الان این برنامه اجرا می‌شود. خدا را شکر همکاری کردند. هر چند روز یک بار پسماند جمع می‌شود و بچه‌های خدمات منطقه ۳ شهرداری می‌آیند و آن را تحویل می‌گیرند. من از همین جا از آقای مرادی و آقای اسماعیل و بچه‌های خوب خدمات منطقه ۳ تشکر می‌کنم که خیلی مرتب و تمیز این کار را انجام می‌دهند. من این فعالیت‌ها را لطف به شهرداری نمی‌دانم. به نظرم ما به عنوان شهروند وظیفه داریم کاری انجام دهیم. به حکم انسان بودن نباید زباله بریزیم و باید از محیط زندگی‌مان، زمین، آب، خاک و هوا مراقبت کنیم.

آرزو دارم سرم را بالا بگیرم

ما همیشه می‌گوییم «این را دور می‌اندازم». من همیشه می‌پرسم: «دور کجاست؟» هر دوری که ما فکر می‌کنیم، برای یک نفر دیگر نزدیک است. ما زباله‌های شهرهای بزرگ را می‌بریم و مثلاً در یک جای دور می‌کنیم اما آنجا برای مردمی که نزدیک آنجا زندگی می‌کنند، دیگر «دور» نیست. شیرابه می‌تواند آب و خاک را آلوده کند و این آلودگی دوباره وارد چرخه زندگی ما شود. ما یک چرخه بسته داریم. نمی‌توانیم زباله را از زمین خارج کنیم. اگر زیر خاک دفن کنیم، شیرابه وارد آب می‌شود و این آلودگی دوباره به زندگی خودمان برمی‌گردد. من در بعضی رویدادها درباره مدیریت پسماند و عملکرد شهرداری هم اطلاعاتی بدست آورده‌ام و واقعاً معتقدم شهرداری‌ها باید درباره کارهایی که انجام می‌دهند بیشتر اطلاع‌رسانی کنند. وقتی مردم حجم کاری را که انجام می‌شود ببینند، شاید بیشتر همکاری کنند. در کشورهای دیگر هم مدیریت پسماند برای شهروند هزینه دارد. مثلاً یکی از برادرهایم که در هلند زندگی می‌کند، می‌گوید برای استفاده از سیستم پسماند کارت مخصوص دارند و باید آن را شارژ کنند. در بسیاری از کشورهای اروپایی، شهرداری بابت مدیریت پسماند هزینه دریافت می‌کند. من امیدوارم پس از بازنشستگی بتوانم جدی‌تر وارد حوزه آموزش شوم. ممکن است تهران نمانم و به شهر خودم، اردبیل برگردم. چون هر جا برویم، پسماند وجود دارد و بچه‌ها هم هستند. حتی در یک روستای دورافتاده هم می‌توان درباره مدیریت پسماند و محیط زیست آموزش داد. اما بزرگ‌ترین آرزوی من بیشتر از اینکه شخصی باشد، برای کشورم است. پیشرفت خوب است، اما گاهی برگشتن به ریشه‌ها هم ارزش دارد. حتی در معماری. ما معماری ایرانی، کاشی‌کاری‌ها و زیبایی‌هایی داشتیم که امروز خیلی از آن‌ها را بین رفته است. آرزوی من این است که وقتی در خیابان راه می‌روم، بتوانم از درخت و سبزه و ساختمان زیبا لذت ببرم، نه اینکه زباله‌ای که زیر آن ریخته شده، زیبایی‌اش را از بین ببرد. دوست دارم وقت راه رفتن سرم را بالا بگیرم، پرنده‌ها را ببینم، درخت‌ها را ببینم و از زیبایی ساختمان‌ها و شهرم لذت ببرم. دوست دارم نسل جدید به جایی برسد که خودش مراقب محیط زندگی‌اش باشد و دیگر لازم نباشد کسی برای جمع کردن زباله‌هایی که نباید روی زمین ریخته شوند، دنبال آن‌ها بگردد.

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اینکه خدمت در دستگاه حضرت رضا(ع) مسئولیتی متفاوت و افتخاری بزرگ است، گفت: آستان قدس رضوی باید از هر جهت مجموعه‌ای نمونه باشد و نیروهایی متخصص، کارآمد، متعهد و متدین تربیت کند؛ به‌گونه‌ای که تجربه‌و ظرفیت انسانی این مجموعه بتواند در سطح کشور نیز منشأ اثر و خدمت باشد.
به گزارش آستان‌نیوز، آیت‌الله احمد مروی در جمع کارکنان نمونه آستان قدس رضوی، ضمن تریک به کارکنانی که به‌عنوان نمونه انتخاب شده‌اند، اظهار کرد: همه ما باید همواره به این مسئله توجه داشته باشیم که در چه دستگاهی مشغول فعالیت هستیم و کارفرمای ما چه کسی است. وی با اشاره به عظمت و جایگاه بی‌بدیل حضرت امام علی بن موسی الرضا(ع) افزود: هر چه انسان درباره شخصیت و مقام ائمه اطهار(ع) مطالعه و معرفت خود را افزایش دهد، تنها بخشی از عظمت حقیقی آنان را درک خواهد کرد؛ چراکه حقیقت مقام و منزلت ائمه(ع) فراتر از ظرفیت محدود فهم انسان در این عالم است.

تولیت آستان قدس رضوی خدمت در دستگاه حضرت رضا(ع) را افتخاری بزرگ و مسئولیتی سنگین دانست و با بیان اینکه باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که آن حضرت از ما راضی باشند؛ به حضور میلیونی زائران در این بارگاه مقدس اشاره کرد و گفت: این حجم عظیم از دلدادگی و حضور زائران تنها با نگاه ظاهری قابل تبیین نیست؛ اگر زائر در این آستان مقدس چیزی دریافت نکنند، آرامشی بدست‌نیاورد و ارتباطی معنوی برقرار نکنند، این گونه با عشق و اشتیاق بار دیگر به زیارت بازمی‌گردد.

وی افزود: حرم مطهر رضوی، محل ارتباط با یک حقیقت زنده است و زائران، هر یک به اندازه ظرفیت خود، از این حضور و ارتباط بهره‌مند می‌شوند. برخی ممکن است خودنیز نتوانند به‌درستی بیان کنند که چه چیزی دریافت کرده‌اند، اما همین کشش، آرامش و اشتیاق برای بازگشت دوباره به این بارگاه، نشان‌دهنده بهروای است که از این ارتباط معنوی نصیب آنان شده‌است.

تولیت آستان قدس رضوی خاطرنشان کرد: کارکنان و خادمان دستگاه حضرت رضا(ع) باید قدر این نعمت بزرگ را بدانند و بگوشتند در محیط کار و زندگی خود به‌گونه‌ای رفتار کنند که شایستگی عنوان انتساب به دستگاه‌ولی خدا را داشته‌باشند.

■ **کار نش ندارد» و «خواستن توانستن است»**

آیت‌الله مروی با تأکید بر ضرورت کارآمدی، تلاش و پرهیز از روحیه ناتوانی، گفت: دو جمله باید همواره پیش روی کارکنان باشد: «کار نشد ندارد» و «خواستن توانستن است». وی اظهار کرد: خداوند توانایی‌های فراوانی در وجود انسان قرار داده است و بسیاری از کارهایی که در نگاه نخست دشوار یا غیرممکن به نظر می‌رسند، با اراده، تلاش، دانش و پیگیری قابل تحقق هستند.

تولیت آستان قدس رضوی با اشاره به تجربه‌های ملت ایران در عبور از دشواری‌ها و دستیابی به پیشرفت‌های علمی و فناوری افزود: یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی، بازگرداندن روحیه خودباوری و اعتماد به نفس به جامعه ایرانی است.

وی ادامه داد: پیش از انقلاب تلاش‌شده بود این تصور در ذهن جامعه‌شکل بگیرد که ایرانی نمی‌تواند و برای پیشرفت ناگزیر از وابستگی به غرب است؛ اما به برکت انقلاب اسلامی امروز

اقل ظهر	اتان مغرب	اتان صبح فردا
۱۲:۰۴	۱۸:۰۴۸	۴:۱۲
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۸:۲۹	۲۳:۲۰	۵:۳۸

اقل ظهر	اتان مغرب	اتان صبح فردا
۱۱:۳۱	۱۸:۰۱۵	۳:۳۸
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۷:۵۷	۲۲:۴۷	۵:۰۵

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس
وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی
سرمدیر: سید محسن اسدی

● آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاد، نبش سجاد ۱
● تلفن: ۰۵۱) ۳۷۶۸۵۰۱۱-۱۴

● صندوق پستی: ۵۷۷ - ۹۱۷۳۵
● دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و چمنزاده، شماره ۳۳۶
● تلفن: ۰۲۱) ۶۶۹۳۷۵۵
● فاکس: ۰۲۱) ۶۶۴۳۰۱۲۲ (داخلی
● پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
● ارتباطات مردمی: ۰۵۱) ۳۷۶۱۰۰۸۶
● امور مشترکین: ۰۵۱) ۳۷۶۱۸۰۴۴-۵

● روابط عمومی: ۰۵۱) ۳۷۶۶۲۵۸۷
● نمابر سردبیر: ۰۵۱) ۳۷۶۸۴۰۰۴ - ۳۷۶۱۰۰۸۷
● سازمان آگهی‌ها: ۰۵۱) ۳۷۰۸۸ - ۳۷۶۸۲۰۵
● سفارشات چاپی: ۰۵۱) ۳۷۶۷۶۵۹۶
● چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
● چاپ هرمزان تهران: چاپ‌خانه جام‌جم

آیت‌الله مروی در جمع کارمندان نمونه آستان قدس رضوی:

آستان قدس باید الگوی کارآمدی، تعهد و تربیت نیروی انسانی توانمند باشد

از زندگی، سخنان و آموزه‌های آن حضرت نداشته باشد. قابل قبول نیست: کارمند حضرت رضا(ع) باید نسبت به زندگی، سیره و آموزه‌های آن حضرت مطالعه داشته باشد.

■ **تبلیغ فرهنگ رضوی با رفتار، نه فقط با گفتار**

آیت‌الله مروی با بیان اینکه همه کارکنان و خادمان می‌توانند مبلغ فرهنگ رضوی باشند، گفت: تبلیغ این فرهنگ لزوماً به سخنرانی و گفتار محدود نمی‌شود؛ رفتار انسان می‌تواند بهترین ابزار برای معرفی ارزش‌ها و معارف دینی باشد.

وی افزود: وقتی اعضای خانواده، بستگان، دوستان و همکاران در رفتار یک کارمند آستان قدس رضوی احترام، ادب، مهربانی و مسئولیت‌پذیری مشاهده کنند، این رفتار خود به معرفی فرهنگ رضوی تبدیل می‌شود.

تولیت آستان قدس رضوی بر اهمیت رفتار صحیح در خانواده نیز تأکید کرد و گفت: نحوه تعامل با همسر و فرزندان و ایجاد فضای محبت، احترام و صمیمیت در خانواده از مهم‌ترین عرصه‌هایی است که باید آموزه‌های دینی و اخلاقی در آن تجلی پیدا کند.

وی تصریح کرد: کارمند امام رضا(ع) باید در خانواده، میان بستگان و در محیط اجتماعی نیز به‌گونه‌ای رفتار کند که دیگران بتوانند از رفتار او به عظمت و ارزش‌های فرهنگ رضوی پی ببرند.

■ **فرزندآوری را جدی بگیرد**

آیت‌الله مروی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به مسئله کاهش نرخ فرزندآوری و خطر سالمندی جمعیت، از کارکنان جوان آستان قدس رضوی خواست موضوع فرزندآوری را جدی بگیرند.

وی با بیان اینکه آینده کشور نیازمند نیروی انسانی جوان، فعال و توانمند است، اظهار کرد: توسعه علمی، اقتصادی، صنعتی، کشاورزی و فرهنگی کشور بر دوش نسل جوان شکل می‌گیرد و کاهش جمعیت جوان می‌تواند در آینده کشور را با مشکلات جدی مواجه کند.

تولیت آستان قدس رضوی با اشاره به نگرانی‌های اقتصادی خانواده‌ها در زمینه فرزندآوری، اضافه کرد: مشکلات اقتصادی واقعیت‌هایی هستند که باید برای رفع آن‌ها تلاش شود، اما نباید این مسائل موجب تضعیف اصل توکل به خداوند و چشم‌پوشی از مسئولیت مهم فرزندآوری شود. مسئله جمعیت، موضوعی مهم برای آینده ایران و حفظ توانمندی‌های کشور است.

■ **خدمت در دستگاه امام رضا(ع)، افتخار و مسئولیت است**

آیت‌الله مروی در پایان خطاب به کارکنان نمونه آستان قدس رضوی، گفت: نمونه بودن باید در کار، تعهد، اخلاق، خانواده و رفتار اجتماعی نیز استمرار داشته باشد و این انتساب ارزشمند به دستگاه حضرت رضا(ع) در همه ابعاد زندگی انسان جلوه‌پیدا کند.

تولیت آستان قدس رضوی با آرزوی موفقیت، سربلندی و زندگی همراه با آرامش و سعادت برای کارکنان و خانواده‌های آنان، تأکید کرد: امیدواریم همه ما بتوانیم در حد توان خود، وظیفه خادمی و خدمت در این آستان مقدس را به‌درستی انجام دهیم و مشمول عنایت و دست‌گیری حضرت امام علی بن موسی الرضا(ع) باشیم.

■ **رابطه کارکنان و مدیران، جاده‌ای دوطرفه است**

آیت‌الله مروی با اشاره به مسئولیت مدیریت در قبال کارکنان، گفت: همان گونه که مجموعه از کارکنان خود انتظار تلاش، کارآمدی و مسئولیت‌پذیری دارد، کارکنان نیز مطالبات و نیازهایی دارند که مدیران بخش‌ها باید در حد امکانات و مقدرات برای رفع آن‌ها تلاش کنند. این رابطه یک جاده یک‌طرفه نیست و باید هر دو طرف نسبت به وظایف خود احساس مسئولیت کنند.

تولیت آستان قدس رضوی خاطرنشان کرد: رسیدگی به مسائل و مشکلات کارکنان، توجه به رفاهیات آنان و تلاش برای حمایت از افرادی که در زندگی شخصی با دشواری‌هایی مواجه هستند، از وظایف مجموعه است؛ مدیران و مسئولان نباید نسبت به این مسائل بی‌تفاوت باشند.

■ **کارمند امام رضا(ع) باید در جامعه نیز الگوی اخلاق رضوی باشد**

وی با تأکید بر اینکه انتساب به دستگاه حضرت رضا(ع) تنها به محیط کار محدود نمی‌شود، ابراز کرد: کارکنان آستان قدس رضوی باید در بیرون از محیط کار، در خانواده و در تعاملات اجتماعی نیز متفاوت باشند؛ اخلاق، رفتار، منش، نوع معاشرت و تعامل کارکنان این مجموعه باید برگرفته از آموزه‌های رضوی باشد؛ زیرا کسی که خود را کارمند و خادم امام رضا(ع) می‌داند، باید این انتساب در رفتار او نیز دیده شود.

وی افزود: اگر از حضرت رضا(ع) انتظار دست‌گیری و شفاعت داریم، باید زندگی خود را نیز با آموزه‌های آن حضرت هماهنگ کنیم.

تولیت آستان قدس رضوی، مطالعه و افزایش معرفت نسبت به سیره و آموزه‌های امام رضا(ع) را ضروری دانست و گفت: اینکه فردی خود را کارمند امام رضا(ع) بداند، اما هیچ شناختی

مجموعه‌ای نمونه باشد، اظهار کرد: نباید افق نگاه ما تنها اداره مطلوب مجموعه خودمان باشد؛ باید به نقطه‌ای برسیم که بتوانیم نیروهای انسانی توانمند، متخصص، متعهد و متدین تربیت کنیم که در سراسر کشور نیز منشأ خدمت و اثر باشند.

تولیت آستان قدس رضوی افزود: باید به‌گونه‌ای در جذب، تربیت و توانمندسازی نیروی انسانی عمل کنیم که این دستگاه مقدس به کانونی برای پرورش مدیران و نیروهای کارآمد، متعهد و اثرگذار کشور تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که دیگران دست نیاز به سوی آستان قدس دراز کنند و هر جا در کشور مدیری موفق، استانداری توانمند، وزیری کارآمد یا مسئولی شایسته حضور دارد، بتوان ردپای تربیت‌شدگان دستگاه حضرت رضا(ع) را مشاهده کرد.

آیت‌الله مروی خاطرنشان کرد: تحقق این هدف نیازمند فکر، برنامه‌ریزی، ارائه طرح و نگاه فراتر از امور روزمره است و همه کارکنان باید در این مسیر نقش‌آفرین باشند.

■ **شایسته‌سالاری بدون نگاه جنسیتی**

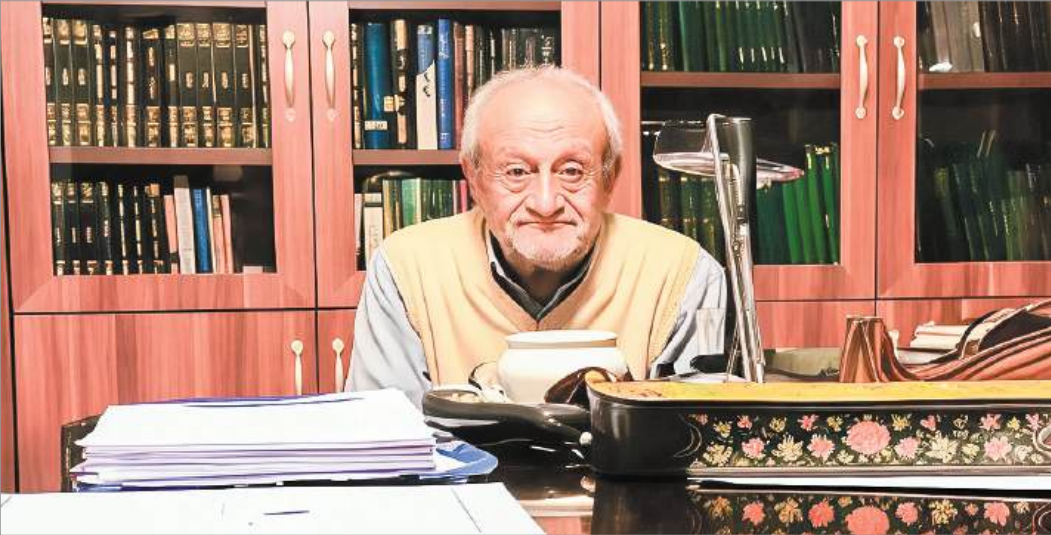
وی با تأکید بر ضرورت حاکمیت شایسته‌سالاری در مجموعه آستان قدس رضوی، گفت: در واگذاری مسئولیت‌ها نباید میان زنان و مردان تفاوتی قائل شد و نگاه جنسیتی نباید ملاک تصمیم‌گیری باشد؛ بلکه شایستگی، توانمندی و صلاحیت افراد باید معیار اصلی انتخاب و واگذاری مسئولیت‌ها قرار گیرد.

تولیت آستان قدس رضوی همچنین بر ضرورت استفاده از فناوری‌های نوین تأکید کرد و افزود: هوش مصنوعی ظرفیت بزرگی است که باید با نگاه جدی و سرمایه‌گذاری مناسب از آن در بخش‌های مختلف استفاده شود. در آستان قدس باید از ظرفیت فناوری‌های نوین برای افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت خدمات و بهبود فرایندها استفاده شود.

یادبود

در سوگ استاد حاج محمد اسماعیل مدرس غروی، خادم ساحت قدسی رضوی و مدرس معارف اهل‌بیت(ع)

میراث‌دار فقاقت و خادم آستان ولایت

■ **زیست گمنامانه؛ الگویی برای نسل جوان**

شخصیت زهدمحور و منش متواضعانه از مؤلفه‌های اصلی زیست اجتماعی مرحوم مدرس غروی بود. ایشان که گمنامی و اخلاص را بر شهرت و جاه‌طلبی ترجیح داده بود، بدون هیاهو به تربیت شاگردانی پرداخت که امروز هر کدام میراث‌دار بخشی از دانش و تقوای او هستند. این استاد حاذق، در کنار کتب بر جای مانده از وی، با سلوک عملی‌اش نشان داد که قله‌های رفیع علمی تنها با تقوا و اخلاص همراه است که به تعالی می‌رسد.
همراه است و نام این عالم ربانی و خادم شایسته، در حافظه تاریخ حوزه‌های علمیه و مشتاقان معارف رضوی همواره زنده و گرمای باقی خواهد ماند.

روحش شاد، یادش گرمای و با ارواح مطهر اولیاءالله محشور باد.

خبر

آستان قدس رضوی میزبان اعضای قرارگاه مردمی جوانی جمعیت

نشست بررسی وضعیت و راهکارهای تقویت قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به همت دبیرخانه کارگروه جوانی جمعیت بنیاد کرامت رضوی وبا حضور اعضای شورای اجرایی قرارگاه مردمی جوانی جمعیت استان خراسان رضوی برگزار شد و در آن، ابعاد مختلف چالش‌های جمعیتی، دستاوردهای اجرای قانون جوانی جمعیت و راهکارهای تقویت اقدام‌های حمایتی مورد بررسی قرار گرفت.
به گزارش آستان‌نیوز؛ دکتر امیرحسین بانکی‌پور فرد، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و رئیس فراکسیون جمعیت مجلس شورای اسلامی، در این نشست با اشاره به برخی دستاوردهای اجرای این قانون، بر ضرورت حرکت به سمت مشارکت‌های مردمی و محله‌محوری در اجرای برنامه‌های جمعیتی تأکید و درباره اهمیت مسئله جمعیت و ضرورت تداوم اقدام‌های حمایتی در این حوزه، اظهار کرد: بررسی روند اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نشان می‌دهد این قانون توانسته در برخی شاخص‌های مهم جمعیتی، اثر مثبتی بر جای بگذارد. وی با اشاره به موفقیت‌های حاصل‌شده در اجرای این قانون افزود: الگوی تولد فرزند سوم در کشور ۶۵ درصد رشد داشته و در کنار آن، میزان سقط جنین ۵۲ درصد کاهش یافته است. همچنین با اجرای برنامه‌های حمایتی و فرهنگی، شیب کاهش تولدها به نصف رسیده که نشان‌دهنده اثرگذاری اقدام‌های انجام‌شده در مسیر حمایت از خانواده و فرزندآوری است. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه مسئله جمعیت نیازمند همراهی همه بخش‌های جامعه است، بر ضرورت شناخت دقیق عوامل مؤثر بر کاهش نرخ تولد و برنامه‌ریزی برای رفع موانع پیش‌روی خانواده‌ها تأکید کرد. ایشان با تأکید بر نقش مردم در تحقق اهداف قانون جوانی جمعیت، گفت: اجرای موفق این قانون نیازمند حضور فعال مجموعه‌های مردمی و تقویت هسته‌های اجتماعی در سطح محلات است؛ چراکه حرکت‌های اجتماعی و ارتباطات چهره‌به‌چهره می‌تواند زمینه‌ساز حمایت مؤثرتر از خانواده‌ها باشد.

بانکی‌پور فرد همچنین بر ضرورت همکاری میان نهادهای اجرایی، مجموعه‌های مردمی، شهرداری‌ها و رسانه‌ها برای معرفی ظرفیت‌ها و تسهیلات موجود تأکید کرد و افزود: اطلاع‌رسانی دقیق، تسهیل فرایندهای اجرایی و حمایت هدفمند از خانواده‌های جوان، از الزامات تحقق سیاست‌های جمعیتی کشور است.
گفتنی است، در این نشست ضمن بررسی روند اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، ظرفیت‌های مشارکت مردمی، نقش مجموعه‌های اجتماعی و راهکارهای تقویت اقدام‌های حمایتی در حوزه خانواده و فرزندآوری مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.